ULKOMAANLIIKENTEEN KAUPPA-ALUKSIA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS

1.4.2025 – 29.2.2028

Päivitetty 1.3.2026

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO 7

2 MÄÄRITELMÄT 7

3 YLEISTÄ 8

3.1 Miehistön pätevyys 8
3.2 Miehistön lukumäärä 9
3.3 Työhönotto 9
3.4 Määräaikainen työsopimus 10
3.5 Irtisanominen ja lomautus 10
3.6 Osa-aikatyö 11
3.7 Harjoittelijat 11
3.8 Järjestysmies 11
3.9 Ulkopuolinen työvoima 11

4 TYÖAIKASÄÄNNÖKSET 12

4.1 Yleistä) 12
4.2 Vuorotyöntekijän työaika muissa kuin pientonnistoaluksissa. 13
4.3 Taloustyöntekijän työaika muissa kuin pientonnistoaluksissa 15
4.4 Päivätyöntekijän työaika muissa kuin pientonnistoaluksissa . 17
4.5 Satamavahti muissa kuin pientonnistoaluksissa 20
4.6 Korvaus ylityöstä muissa kuin pientonnistoaluksissa 20
4.7 Työaika pientonnistoaluksissa 23
4.8 Ruoka, ruoka-ajat ja lepotauot 24
4.9 Aluksen arvioitu lähtöaika 25

5 VUOROTTELUJÄRJESTELMÄ 25

5.1 Vuorottelu muissa kuin pientonnistoaluksissa 25
5.2 Vuorottelu pientonnistoaluksissa 28

6 POISSAOLO 29

6.1 50- ja 60-vuotispäivä 29
6.2 Äkillinen sairaustapaus, hautauspäivä ja oma vihkipäivä 30
6.3 Vaikeasti sairaan lapsen hoito 30
6.4 Järjestötoimintaan osallistuminen 30
6.5 Sairausloma, raskaus- ja vanhempainvapaa 31
6.6 Todistajana esiintyminen ja koulutukseen osallistuminen vapaajakson aikana 31
6.7 Hoitoonohjaus pientonnistoaluksissa 31

7 VUOSILOMASÄÄNNÖKSET 32
7.1 Yleistä 32
7.2 Vuosilomapalkka muissa kuin pientonnistoaluksissa 32
7.3 Vuosilomapalkka pientonnistoaluksissa 33
7.4 Lomaraha 33

8 MATKAT 34
8.1 Yleistä 34
8.2 Matkakorvaus muissa kuin pientonnistoaluksissa 34
8.3 Matkakorvaus pientonnistoaluksissa 35
8.4 Lomamatkat 35
8.5 Kokousmatkat 36

9 VAATETUS 36
9.1 Suojavaatetus 36
9.2 Taloushenkilökunnan työvaatteet 37

10 SIIVOUS 37

11 VAPAA-AJAN VAKUUTUS 38

12 KUOLLEEN KOTIINKULJETUS 38

13 MUUSIKOITA KOSKEVAT LISÄMÄÄRÄYKSET 39

14 SATAMASSA JULISTETTU LAKKO/SULKU/SAARTO 40

15 NEUVOTTELUMENETTELY 40
15.1 Osapuolten väliset neuvottelut 40
15.2 Jatkuvan neuvottelun periaate 40
15.3 Välimiesoikeus 41

16 JÄRJESTÖTOIMINTA 41
16.1 Työhuonekunnat/Ammattiosastot 41
16.2 Asiamiehet 42

17 ALUKSEN LUOVUTTAMINEN JA LIPUN VAIHTO 42

B PALKKAEHDOT MUISSA KUIN PIENTONNISTO-ALUKSISSA 43

18 PALKANMAKSU 43

19 PUUTTUVANMIEHEN PALKKA 44

20 TAULUKKOPALKAT 44

20.1 Yleistä 44
20.2 Erinäiset palkkausperusteet 44
20.3 Palkat rahtialuksissa 44
20.4 Palkat matkustaja-aluksissa 45

21 PALKANLISÄT 45

21.1 Kokemuslisä 45
21.2 Öljynkuljetuslisä 47
21.3 Valtamerilisä 47
21.4 Suuraluslisä 48
21.5 Yleistoimi 48
21.6 Kokki-stuertin pätevyyslisä 48
21.7 Stuertin pukuraha 48
21.8 Varustamolisä matkustaja-aluksissa 49

22 ERINÄISET KORVAUKSET 49

22.1 Varallaolokorvaus 49
22.2 Lastinkäsittelykorvaus 49
22.3 Tarjoilukorvaus 50
22.4 Yötyökorvaus rahtialuksessa 51
22.5 Likaisen työn korvaus 51
22.6 Korvaus harjoittelijan ohjaamisesta 51
22.7 Sodanvaaralisä 51

23 TALOUSHENKILÖKUNNAN PALVELURAHA MATKUSTAJA-ALUKSISSA 52

24 LUONTOISEDUT 52

24.1 Korvaus ravinnosta ja asunnosta 52
24.2 Luontoisetujen korvaus vuosiloman aikana 52
24.3 Luontoisetujen korvaus vastikeaikana 53
24.4 Luontoisetujen korvaus sairausaikana 53
24.5 Vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus lyhyissä työsuhteissa 54

C PALKKAEHDOT PIENTONNISTOALUKSISSA 54
25.1 Palkkaus 54
26 TYÖEHTOSOPIMUKSEN NÄHTÄVÄNÄPITO JA KÄÄNTÄMINEN 59
27 VOIMASSAOLOAIKA 59
PUITESOPIMUS 60
LUETTELO LIITESOPIMUKSISTA 62

PALKKATAULUKOT 65
ERINÄISET LISÄT JA KORVAUKSET 66

Suomen Merimies-Unioni SMU ry
Suomen Varustamot ry

ULKOMAANLIIKENTEEN KAUPPA-ALUKSIA KOSKEVA TYÖEHTOSOPIMUS

1 JOHDANTO

1. Suomen Varustamot toiselta puolen ja Suomen Merimies-Unioni toiselta puolen tekevät täten seuraavan työehtosopimuksen, joka koskee kansi- ja konemiehistön sekä taloushenkilökunnan palkkaus- ja työehtoja ulkomaanliikenteessä olevissa rahti-, pientonnisto-, ropax- ja muissa vastaavissa kauppa-aluksissa, jotka kuuluvat merityöaikalain (296/1976) soveltamispiiriin ja jotka eivät ole perinteisiä matkustaja-aluksia. Sopimusta ei sovelleta työhön, jota tehdään työajasta kotimaanliikenteen aluksissa annetun lain (248/1982) soveltamispiiriin kuuluvilla aluksilla.

2. Aluksissa, jotka on katsastettu ulkomaanliikenteeseen, noudatetaan näitä ehtoja silloinkin, kun alus tekee matkoja Suomen satamien välillä.

3. Työntekijän on suoritettava tehtävänsä kunnollisesti lain ja hyvän merimiestavan mukaisesti, laivapalveluksessa noudatettava raittiutta, hyvää järjestystä ja kuria sekä käyttäytyvä kohteliaasti. Alusta ja sen kuntoa on hoidettava huolellisuudella. Aluksen kulutustarvikkeiden ja muonan käytössä on noudatettava säästäväisyyttä.

2 MÄÄRITELMÄT

1. Tässä työehtosopimuksessa tarkoitetaan:

rahtialuksella kauppa-alusta, joka ei ole matkustaja-alus;

pientonnistoaluksella [1)] alle 1600 brt kuivalasti-, säiliö- ja erikoisalusta;

ropax-aluksella alusta, joka on rekisteröity matkustaja-alukseksi, mutta joka kuljettaa myös lastia ja joka ei ole perinteinen matkustaja-alus;

matkustaja-aluksella alusta, joka voimassa olevien määräysten mukaan on katsastettava matkustaja-alukseksi;

peruspalkalla palkkaa, johon sisältyy taulukkopalkka, pätevyyslisät, suuralus-lisä ja matkustaja-aluslisä;

korotetulla peruspalkalla palkkaa, johon sisältyy peruspalkka ja yt-lisä;

kuukausipalkalla palkkaa, johon sisältyy peruspalkka/korotettu peruspalkka, kokemuslisät, öljynkuljetuslisä ja valtamerilisä;

kuukausiansiolla palkkaa, johon sisältyy kuukausipalkka, muut lisät, korvaukset, ylityö, ruoka- ja asuntokorvaus; sekä

takuupalkalla palkkaa, joka sisältää korvauksen säännöllisenä työaikana tehdystä työstä, sovitusta määrästä ylityötä, kokemuslisät sekä muut sovitut erinäiset lisät ja korvaukset ja jonka työntekijän on oikeutettu saamaan joka palkanmaksukausi siitä riippumatta, teetetäänkö hänellä sovittua ylityömäärää tai työtä vai ei.

A TYÖEHDOT

3 YLEISTÄ

3.1 Miehistön pätevyys

1. Ulkomaanliikenteen aluksissa työsuhteessa olevalla kansi- ja konemiehistöllä sekä taloushenkilökunnalla tulee olla pätevyystodistus, joka perustuu voimassa olevaan laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annettuun

[1)] Kun hyväksytään uusia pientonnistoaluksia tämän sopimuksen piiriin, niin lähtökohta on vuoden 1947 -alusmittaussäännöt (Oslo-konventio). Jos aluksella ei ole Oslo-konvention mukaista mittakirjaa tai –todistusta, niin aluksen kokoa arvioidaan vuoden 1969 alusmittausyleissopimuksen (Lontoon konventio) seuraavasti. Lontoon konvention BT-luvut kerrotaan roro-alusten osalta luvulla 0,25 ja lolo-alusten osalta kertoimella 0,4. Näin saadaan alukselle lukema, joka keskimäärin vastaa vanhan Oslo-konvention mukaisia brt-vetoisuuksia. Muiden alustyyppien osalta kertoimet sovitaan tapauskohtaisesti. Tämä ei vaikuta 1.3.2005 Suomen lipun alla olevien alusten sopimusalakäytäntöön, jollei niihin tehdä vetoisuuteen vaikuttavia muutostöitä.

lakiin (1687/2009) sekä Valtioneuvoston asetukseen aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevyydestä (508/2018).

3.2 Miehistön lukumäärä

1. Varustamon on sovittava aluksiin otettavan laivahenkilökunnan lukumäärästä ja pätevyydestä sekä lastialuksiin tehtävistä takuupalkkasopimuksista Suomen Merimies-Unionin kanssa. Takuupalkkasopimuksella voidaan sopia toisin myös pientonnistoalusten palkka- ja työehdoista. Laivahenkilökunnan lukumäärän osalta on otettava huomioon se, että vahtia käyville työntekijöille taataan riittävä lepo. Miehityksestä sopimisen helpottamiseksi osapuolet ovat laatineet malliperusmiehistöt eri aluskokoluokille. Miehitystaulukot, joita sovelletaan pientonnistoalusten osalta vähimmäismiehityksinä, ovat työehtosopimuksen liitteenä 2. Ennen miehityssopimuksen tekemistä varustamon on neuvoteltava miehityksestä pääluottamusmiehen kanssa.

2. Varustamon ja Suomen Merimies-Unionin välinen miehityssopimus on oltava nähtävänä aluksen ilmoitustaululla. Miehityssopimuksen mukaisiin vakansseihin/toimiin otettavat työntekijät on palkattava toistaiseksi voimassa oleviin työsopimussuhteisiin, ellei laista tai tästä työehtosopimuksesta muuta johdu.

3. Varustamon on esitettävä Suomen Merimies-Unionille, pääluottamusmiehelle, erityistyösuojeluvaltuutetulle ja työsuojeluvaltuutetulle uudisrakennuksia ja muita uusia aluksia koskevat asuntopiirustukset sekä piirustukset asuintiloihin tehtävistä, miehistön asumiseen olennaisesti vaikuttavista muutoksista ja korjauksista. Asuintilojen järjestelyissä ja uudisrakennusten suunnittelussa on otettava huomioon se, että kaikilla toistaiseksi voimassa olevassa työsopimussuhteessa olevilla työntekijöillä ja heidän sijaisillaan on mahdollisuus yksinasumiseen.

4. Pursimies/kansikorjausmies on oltava vähintään 1000 dw-tonnin aluksissa.

3.3 Työhönotto

1. Miehistön työhön ottamisesta ulkomaanliikenteessä oleviin suomalaisiin aluksiin on voimassa, mitä siitä allekirjoittaneiden yhdistysten välillä on sovittu ja erikseen säädetty.

2. Yllä olevaan viitaten Suomen Merimies-Unioni on ilmoittanut pitävänsä kiinni siitä tavasta, joka nyt vallitsee käytännössä, että muita kuin Merimies-Unionin jäseniä, milloin sellaisia on saatavissa ja heillä on vaadittu pätevyys, ei voida ottaa toimeen aluksille.

3. Merenkulun työnantajaliitot sitä vastoin väittävät, että miehistöön kuuluva merimies voidaan ottaa toimeen riippumatta siitä, onko hän Merimies-Unionin jäsen tai ei.

4. Milloin työntekijän kanssa on sovittu työhön ottamisesta eikä hänen kanssaan työnantajasta johtuvasta syystä tehdä sopimusta, on hän oikeutettu saamaan vahingonkorvauksen kuten sopimuksen rikkomisesta.

3.4 Määräaikainen työsopimus

1. Määräaikainen työsopimus voidaan tehdä merityösopimuslain 1 luvun 4 §:n säännöksistä ilmenevien tarkoitusperien mukaisesti, jos työn luonne, sijaisuus, harjoittelu tai muu näihin rinnastettava määräaikaista sopimusta edellyttävä seikka on siihen syynä, tai jos työnantajalla on muu yrityksen toimintaan tai suoritettavaan työhön liittyvä perusteltu syy määräaikaisen työsopimuksen tekemiseen. Tämän kohdan tarkoituksena on estää työntekijän irtisanomissuojan ja työntekijälle työsuhteen kestosta johtuvien etujen kiertäminen. [2)] (Liite 3)

3.5 Irtisanominen ja lomautus

1. Irtisanomisen ja lomautuksen yhteydessä on noudatettava mitä tästä erikseen on sovittu. (Liite 4)

[2)] SMU/SV ptk 1.9.2017. Merityösopimuslain (756/2011) 1 luvun 4 §:n mukaan työsopimus on voimassa toistaiseksi, jollei sitä ole perustellusta syystä tehty määräaikaiseksi. Hallituksen esityksen (174/2010 s. 44) mukaan perusteltu syy määräaikaisen sopimuksen tekemiselle on esimerkiksi sijaisuus. Kyseisen hallituksen esityksen kohdan mukaan sijaisuuden tulee olla yksilöitävissä.

Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että määräaikaisen sopimuksen tekemiseen tulee olla lain edellyttämä perusteltu syy ja sijaisuus tulee olla hallituksen esityksen mukaisesti yksilöitävissä. Tämän vuoksi osapuolet toteavat, että kyseisen lain ja hallituksen esityksen pohjalta määräaikaisia sopimuksia tehtäessä työnantajan tulee kirjata työsopimukseen, kenen henkilön sijaisena määräaikainen työntekijä on. Määräaikaisuuden perusteeseen ei kuitenkaan tarvitse kirjata, mikä sijaistettavan työntekijän poissaolon syy. Osapuolet toteavat, että tällä varmistetaan lain edellyttämä perusteltu syy ja sijaisuuden riittävä yksilöitävyys.

Määräaikainen työsuhde (esim. sijaisuus) lakkaa normaalisti sopimuksessa sovitun määräajan päätyttyä, jollei muusta sovita.

3.6 Osa-aikatyö

1. Merimieseläkelain mukaiseen osa-aikaeläkkeeseen ja osatyökyvyttömyyseläkkeeseen liittyvä osa-aikatyö sekä merityösopimuslain mukainen osittainen hoitovapaa sekä osittainen vanhempainvapaa toteutetaan liitteen 5.1 mukaisesti.

2. Jos tämän sopimuksen voimassa ollessa toteutetaan sellaisia lainsäädännöllisiä tai sopimusperusteisia ratkaisuja, joilla parannetaan osa-aikatyössä olevien etuuksia, parannukset toteutetaan myös tämän kohdan mukaisilla osa-aikatyöntekijöillä.

3. Osatyökyvyttömyyseläkkeen saaminen ei välttämättä tarkoita sitä, että työntekijä olisi terveytensä perusteella kelpaamaton työskentelemään aluksella. Osapuolet suosittelevat, että työnantaja pyrkii selvittämään yhdessä työntekijän kanssa mahdollisuudet osa-aikatyön järjestämiseen osatyökyvyttömyyseläkkeellä olon ajaksi.

4. Osatyökyvyttömyyseläkkeellä, osittaisella hoitovapaalla, osittaisella vanhempainvapaalla sekä osittain varhennetulla vanhuuseläkkeellä olevaan työntekijään sovelletaan, mitä osa-aikaeläkkeellä olevan työntekijän osalta on sovittu.

3.7 Harjoittelijat

1. Osapuolet toteavat, että harjoittelijoiden käyttö ei saa johtaa vakituisen työvoiman korvaamiseen.

3.8 Järjestysmies

1. Osapuolet toteavat, että järjestysmies toimii työtehtäväänsä hoitaessaan merityösopimuslain 13 luvun 18 §:n mukaisena päällikköä avustavana henkilönä.

3.9 Ulkopuolinen työvoima

1. Ulkopuolisen työvoiman käyttämiseen turvaudutaan vasta, kun on ensin selvitetty, onko aluksen oman henkilökunnan käyttäminen töiden suorittamiseen mahdollista ja miten ulkopuolisen työvoiman käyttäminen tulee vaikuttamaan oman henkilökunnan työllisyyteen ja työtehtäviin.

4 TYÖAIKASÄÄNNÖKSET

4.1 Yleistä [3)]

1. Työaika ulkomaanliikenteessä järjestetään voimassa olevan merityöaikalain mukaan, ellei seuraavista säännöksistä muuta johdu.

2. Aluksella on pidettävä merityöaikalain mukaista työaikapäiväkirjaa. Työnantajan on kirjattava tehdyt työtunnit ja niistä suoritetut korvaukset työntekijäkohtaisesti. Jos työnantaja on laiminlyönyt työaikakirjanpidon, tehdyt työtunnit ja niistä aiheutuvat korvaukset lasketaan työntekijän esittämän työaikakirjanpidon mukaisesti.

3. Ellei tässä sopimuksessa tai tämän sopimuksen kohdassa 3.2 tarkoitetussa sopimuksessa ole toisin määrätty, taloustyöntekijän säännöllinen vuorokautinen työaika voidaan jakaa enintään kahteen (2) osaan. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

4. Näissä säännöksissä tarkoitetaan:

vuorotyöntekijällä työntekijää, jonka työ on jaettu vahtivuoroihin;

päivätyöntekijällä työntekijää, jonka työtä ei ole jaettu vahtivuoroihin ja joka ei ole taloustyöntekijä;

taloustyöntekijällä työntekijää, joka on otettu toimeen laivaväen tai matkustajien muonitusta tahi muita tällaiseen työhön liittyviä tehtäviä varten taikka toimistotyöhön tai muuhun sen kaltaiseen tehtävään, joka ei ole kansi-, kone- tai radiopalvelua;

vuorokaudella kello 00:n ja kello 24:n välistä aikaa;

satamavuorokaudella vuorokautta, jonka ajan alus on satamassa;

merivuorokaudella vuorokautta, jonka ajan alus on matkalla;

tulo- ja lähtövuorokaudella vuorokautta, jonka aikana alus tulee satamaan tai lähtee satamasta. Milloin aluksen sekä tulo että lähtö sattuu samalle vuorokaudelle, määräytyy työaika viimeisen tapahtuman mukaisesti;

[3)] SMU/SV ptk 1.9.2017. Osapuolet toteavat yhteisenä näkemyksenään, että merityöaikalain (296/1976) 19 a §:n mukaan työvuoroluettelosta on käytävä ilmi merityöaikalain 9 a §:ssä (vähimmäislepoaika) tarkoitettujen lepoaikojen ajankohdat ja tätä tulee noudattaa työvuoroluetteloita laadittaessa.

viikolla aikaa maanantaista kello 00.00 sunnuntaihin kello 24.00; sekä

pyhäpäivällä sunnuntaita tai muuta kirkollista juhlapäivää sekä itsenäisyyspäivää ja vapunpäivää.

4.1.1 Erityissäännöksiä matkustaja-aluksissa

1. Merityöaikalain vähimmäislepoaikoihin viitaten, tulee työntekijälle antaa vähintään kuuden (6) tunnin keskeytymätön lepo ja lisäksi tulee pyrkiä siihen, että työntekijälle annetaan mahdollisuus kahdeksan (8) tunnin keskeytymättömään lepoon.

2. Merityöaikalain ylityömääräyksistä poiketen on vuorokautiseksi enimmäistyöajaksi sovittu 12 tuntia 16 tunnin sijasta (ei koske erikseen sovittuja aluksia /liikennealueita). Säännöllinen työaika tulee sovittaa merityöaikalain puitteissa siten, että työt järjestetään niin, että säännölliseksi työajaksi tulee maanantaista perjantaihin joko neljä (4) tai kahdeksan (8) tuntia, ellei jäljempänä ole sovittu lyhyemmästä työajasta.

4.2 Vuorotyöntekijän työaika muissa kuin pientonnistoaluksissa

4.2.1 Merivuorokausi

1. Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Pyhäpäivinä voidaan vuorotyöntekijä velvoittaa suorittamaan ainoastaan merityöaikalain 7 § 2 momentin 1-7 kohdissa tarkoitettua työtä.

3. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona on kaikesta kello 12.00 jälkeen suoritetusta työstä, tarpeellisia vahtivuoroja lukuun ottamatta, suoritettava ylityökorvaus.

4. Aluksen päällikkö voi vahtivuorossa olevien kanssa vapaasti sopia myös sellaisten laivan kunnossapitämistä tarkoitettavien töiden suorittamisesta kello 18.00 – 06.00, jos ne eivät häiritse muiden lepoa.

4.2.2 Tulovuorokausi

1. Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Pyhäpäivinä voidaan vuorotyöntekijä velvoittaa suorittamaan ainoastaan merityöaikalain 7 § 2 momentin 1-7 kohdissa tarkoitettua työtä.

3. Lauantaisin sekä loppiais-, pitkäperjantain-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän ja itsenäisyyspäivän aattoina, varsinainen työaika on enintään kahdeksan (8) ja vähintään kolme (3) tuntia. Ylityökorvaus on suoritettava kaikesta yli kolmen (3) tunnin tehdystä työstä lukuun ottamatta vahtivuoron aikana tehtyä työtä, johon rinnastetaan myös aluksen kiinnitys ja siihen liittyvät työt. Aluksen kiinnityksen jälkeen älköön vuorotyöntekijää, joka em. perusteella on tehnyt työtä kolme (3) tuntia tai enemmän, velvoittako suorittamaan säännöllistä laivatyötä.

4. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona on kaikesta kello 12.00 jälkeen suoritetusta työstä, tarpeellisia vahtivuoroja lukuun ottamatta, suoritettava ylityökorvaus.

5. Säännöllinen työaika on vahtivuoroja ja aluksen kiinnitystöitä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

4.2.3 Lähtövuorokausi

1. Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Pyhäpäivinä voidaan vuorotyöntekijä velvoittaa suorittamaan ainoastaan merityöaikalain 7 § 2 momentin 1-7 kohdissa tarkoitettua työtä.

3. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona on kaikesta kello 12.00 jälkeen suoritetusta työstä, tarpeellisia vahtivuoroja lukuun ottamatta, suoritettava ylityökorvaus.

4. Säännöllinen työaika on vahtivuoroja ja aluksen irrotus- ja merikuntoon saattamistöitä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

4.2.4 Satamavuorokausi

1. Vuorotyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Pyhäpäivänä tai lauantaina, joka on satamavuorokausi, vuorotyöntekijää ei saa pitää työssä. (MtL 7 § 3 momentti). Tämän estämättä voidaan työntekijä korvausta vastaan velvoittaa tekemään ylityötä. (MtL 9 § 1 momentti)

3. Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei vuorotyöntekijä joudu olemaan työssä muuna kuin kello 06.00 ja kello 18.00 välisenä aikana.

4. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantain-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän ja itsenäisyyspäivän aattoina, varsinainen työaika on kolme (3) tuntia ja se on sijoitettava kello 06.00 ja 12.00 väliselle ajalle. Mainittujen aattojen sattuessa lauantaiksi maksetaan tehdystä työstä ylityökorvaus.

4.3 Taloustyöntekijän työaika muissa kuin pientonnistoaluksissa

4.3.1 Rahtialuksia koskevat säännökset

4.3.1.1 Meri-, tulo- ja lähtövuorokausi

1. Taloustyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei rahtialuksen taloustyöntekijä joudu olemaan työssä muuna kuin kello 06.00 ja kello 19.00 välisenä aikana. (MtL 5 § 1 momentin 4-kohta)

4.3.1.2 Satamavuorokausi

1. Säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Taloustyöntekijän säännöllinen työaika pyhäpäiväksi tai lauantaiksi sattuvana satamavuorokautena on kuitenkin enintään viisi (5) tuntia.

2. Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei rahtialuksen taloustyöntekijä joudu olemaan työssä muuna kuin kello 06.00 ja kello 19.00 välisenä aikana eikä pyhäpäivänä tai lauantaiksi sattuvana satamavuorokautena muuna kuin kello 06.00 ja kello 15.00 välisenä aikana. (MtL 5 § 1 momentin 4-kohta)

3. Rahtialuksen taloustyöntekijä voidaan pyhäpäiväksi sattuvana satamavuorokautena velvoittaa tekemään ainoastaan laivaväen ja matkustajien muonituksen vaatimaa työtä, tarpeellista tarjoilua sekä helppoa puhdistustyötä. (MtL 8 § 2 momentti)

4. Osapuolet ovat sopineet (poikkeus MtL:n 12 § 2 momentti), että aluksen ollessa satamassa pyhäpäivänä maksetaan taloustyöntekijälle säännöllisenä työaikana tehdystä työtunnista 1/63 kuukausipalkasta.

5. Säännöllinen työaika pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantai-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän ja itsenäisyyspäivän aattoina, on enintään viisi (5) tuntia.

4.3.2 Matkustaja-aluksia koskevat määräykset

4.3.2.1 Meri-, tulo- ja lähtövuorokausi

1. Taloustyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei matkustaja-aluksen taloustyöntekijän joudu olemaan työssä 14 tuntia pitemmän jakson aikana vuorokaudessa. (MtL 5 § 1 momentin 3-kohta)

3. Osapuolet ovat sopineet, että edellä sanotusta poiketen voidaan taloushenkilökuntaan kuuluvan säännöllinen työaika sijoittaa enintään kahteen (2) osaan vuorokaudessa kuitenkin siten, että työntekijälle annetaan vähintään kahdeksan (8) tunnin yhtäjaksoinen lepo vuorokaudessa. Tämä edellyttää, että asia käsitellään yt-lain tarkoittamassa järjestyksessä aluksella.

4.3.2.2 Satamavuorokausi

1. Säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Taloustyöntekijän säännöllinen työaika pyhäpäiväksi tai lauantaiksi sattuvana satamavuorokautena on kuitenkin enintään viisi (5) tuntia kun matkustajat eivät ole aluksessa.

2. Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei matkustaja-aluksen taloustyöntekijän joudu olemaan työssä 14 tuntia pitemmän jakson aikana vuorokaudessa. (MtL 5 § 1 momentin 3-kohta)

3. Milloin matkustaja-aluksessa ei satamavuorokautena ole matkustajia saa edellä tarkoitettu jakso kuitenkin olla enintään 12 tunnin pituinen ja sen tulee

päättyä muuna arkipäivinä kuin lauantaina ennen kello 19.00 sekä pyhäpäivänä ja lauantaina ennen kello 15.00. (MtL 5 § 2 momentti)

4. Jos matkustajat eivät ole aluksessa, voidaan työntekijä pyhäpäiväksi sattuvana satamavuorokautena velvoittaa tekemään ainoastaan laivaväen ja matkustajien muonituksen vaatimaa työtä, tarpeellista tarjoilua sekä helppoa puhdistustyötä. (MtL 8 § 2 momentti)

5. Osapuolet ovat sopineet (poikkeus MtL:n 12 § 2 momentti), että aluksen ollessa satamassa pyhäpäivänä maksetaan taloustyöntekijälle säännöllisenä työaikana tehdystä työtunnista 1/63 kuukausipalkasta.

6. Säännöllinen työaika pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantai-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän ja itsenäisyyspäivän aattoina, on enintään viisi (5) tuntia.

4.3.2.3 Järjestysmiehen työaika

1. Järjestysmiehen säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. Säännöllinen työaika voidaan meri-, tulo-, lähtö- ja satamavuorokauden aikana sijoittaa kahteen (2) jaksoon.

4.4 Päivätyöntekijän työaika muissa kuin pientonnistoaluksissa

4.4.1 Merivuorokausi

1. Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. (Huom. kohta 5.)

2. Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suorittamaan laivatyötä.

3. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona on kaikesta klo 12.00 jälkeen suoritetusta työstä suoritettava ylityökorvaus. (Työaika on tavanomaisten arkipäivien aamupäivän pituinen esim. 07.00-08.00, 08.30-12.00 = 4,5 t.)

4. Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei päivätyöntekijän joudu merivuorokautena olemaan työssä muuna kuin kello 06.00 ja kello 18.00 välisenä aikana.

5. Päivätyöntekijän työaika arkilauantaiksi sattuvana merivuorokautena on kolme (3) tuntia, jolloin työaika on sijoitettava kello 06.00 ja kello 12.00 väliselle

ajalle. Edellä mainittu ylityö on korvattava merityöaikalain 14 §:n mukaisesti erityisellä vastikkeella.

6. Kohdan 5 määräysten lisäksi päivämies on oikeutettu vastikkeeseen, milloin hän sopimuksesta tekee työtä lauantaisin yli kolmen (3) tunnin. Sopimuksesta voi päivämies tehdä työtä enintään kahdeksan (8) tuntia myös pyhäpäivänä vastikekorvausta vastaan.

4.4.2 Tulovuorokausi

1. Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. (Huom. kohta 6)

2. Säännöllinen työaika on aluksen kiinnitystä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

3. Loppiais-, pitkäperjantain-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän- ja itsenäisyydenpäivän aattoina säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia. Ylityökorvaus on suoritettava kaikesta yli kolmen (3) tunnin tehdystä työstä lukuun ottamatta aluksen kiinnitystä ja siihen liittyviä töitä. Säännöllinen työaika on sijoitettava, jos alus saapuu ennen kello 12.00, kello 06.00 ja kello 12.00 väliselle ajalle ja jos alus saapuu kello 12.00 jälkeen, kello 06.00 ja kello 18.00 väliselle ajalle.

4. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona on kaikesta kello 12.00 jälkeen suoritetusta työstä suoritettava ylityökorvaus.

5. Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suorittamaan laivatyötä.

6. Päivätyöntekijän työaika arkilauantaiksi sattuvana tulovuorokautena on kolme (3) tuntia, jolloin työaika on sijoitettava kello 06.00 ja kello 12.00 väliselle ajalle. Edellä mainittu ylityö on korvattava merityöaikalain 14 §:n mukaisesti erityisellä vastikkeella.

4.4.3 Lähtövuorokausi

1. Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa. (Huom. kohta 5)

2. Säännöllinen työaika on aluksen irrotus- ja merikuntoon saattamistöitä lukuun ottamatta sijoitettava yhtäjaksoisesti. Tämä rajoitus ei koske ruokailu- ja kahvitaukojen aiheuttamaa keskeytystä.

3. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona on kaikesta klo 12.00 jälkeen suoritetusta työstä suoritettava ylityökorvaus.

4. Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suorittamaan laivatyötä.

5. Päivätyöntekijän työaika arkilauantaiksi sattuvana lähtövuorokautena on kolme (3) tuntia. Edellä mainittu ylityö on korvattava merityöaikalain 14 §:n mukaisesti erityisellä vastikkeella.

4.4.4 Satamavuorokausi

1. Päivätyöntekijän säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa ja enintään 40 tuntia viikossa.

2. Pyhäpäivänä älköön päivämiestä velvoittako säännöllisenä työnä suorittamaan laivatyötä.

3. Satamalauantaina tehdystä työstä on maksettava ylityökorvaus.

4. Säännöllinen työaika on sijoitettava siten, ettei päivätyöntekijä joudu satamavuorokautena olemaan työssä muuna kuin kello 06.00 ja 18.00 välisenä aikana.

5. Pääsiäis-, juhannus-, joulu- ja uudenvuodenaattona sekä loppiais-, pitkäperjantain-, vapun-, helatorstain, pyhäinpäivän- ja itsenäisyyden päivän aattoina säännöllinen työaika on kolme (3) tuntia ja se on sijoitettava kello 06.00 ja kello 12.00 väliselle ajalle, paitsi mainittujen aattojen sattuessa lauantaipäiväksi, jolloin tehdystä työstä on maksettava ylityökorvaus.

4.4.5 Päivätyöntekijän pyhä- ja lauantaityö matkustaja-aluksissa

1. Vuorottelujärjestelmän toimivuuden edistämiseksi on matkustaja-aluksissa myös päivämiehille annettava mahdollisuus tehdä työtä vastikekorvausta vastaan kahdeksan (8) tuntia pyhä- ja aattopäivinä sekä lauantaisin. Tämä työaika järjestetään enintään kahdessa (2) jaksossa vuorokaudessa. Kansimiehistöllä ei kuitenkaan saa teettää kello 18.00–06.00 välisenä aikana varsinaisena laivatyönä aluksen kunnostustöitä, kuten esim. ruosteen hakkausta, maalausta ja niihin rinnastettavia töitä.

4.4.6 Päivätyöntekijän vuorotyö

1. Milloin päivätyöntekijä on määrätty vuorokautta lyhyemmäksi ajaksi vahtivuoroihin, on hänen säännöllisenä työajastaan voimassa, mitä merityöaikasäännöksissä päivätyöntekijästä on määrätty.

2. Työntekijä, joka vuoromatkoina toimii vuoro- ja päivätyöntekijänä, on aluksen satamaan tulon jälkeen pidettävä vastikemääräyksen suhteen siinä asemassa, jossa hän aluksen tullessa satamaan oli, kunnes uusi matka satamasta alkaa.

4.5 Satamavahti muissa kuin pientonnistoaluksissa

1. Sen estämättä mitä edellä työajan sijoittamisesta on säädetty, säännöllinen työaika voidaan satamavahdin järjestämistä varten sijoittaa muuna arkipäivänä kuin lauantaina myös kello 18.00 ja kello 06.00 väliselle ajalle. (MtL 5 § 3 momentti)

4.6 Korvaus ylityöstä muissa kuin pientonnistoaluksissa

4.6.1 Varsinainen ylityökorvaus (MtL 13 §)

4.6.1.1 Rahana suoritettava ylityökorvaus

1. Rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta arkipäivänä tehdystä ylityöstä vähintään 1/102 ja pyhäpäivänä tehdystä ylityöstä vähintään 1/63 työntekijän kuukausipalkasta.

4.6.1.2 Korvausperusteet

1. Ylityökorvauksen laskemisen perusteeksi on otettava kuukausipalkka. (=peruspalkka/korotettu peruspalkka ja mahdolliset kokemuslisät; sinä aikana, jolloin valtamerilisä ja/tai öljynkuljetuslisä maksetaan, on myöskin sellainen lisä otettava mukaan laskettaessa ylityökorvauksen suuruutta.)

4.6.1.3 Ylityön muuttaminen vapaa-ajaksi

1. Katso vuorottelujärjestelmä (kohta 5.)

4.6.2 Vastikkeena suoritettava ylityökorvaus

4.6.2.1 Lakisääteinen vastike (MtL 12 § 2 momentti)

1. Säännöllisenä työaikana arkilauantaina, juhannusaattona sekä jouluaattona sen ollessa arkipäivä ja pyhäpäivänä tehdystä työstä on työntekijä oikeutettu työhön käytettyä aikaa vastaavaan vastikkeeseen.

4.6.2.2 Työaikamääräys

1. Työntekijän säännöllinen työaika on enintään 40 tuntia viikossa (maanantaista perjantaihin) siten, että 38 tunnista ylimenevä osa (2 tuntia) korvataan vastikkeena.

4.6.2.3 Lisävastike

1) Merivuorokausi

1. Lakisääteisen vastikkeen lisäksi työntekijä on oikeutettu lisävastikkeeseen kahdeksan (8) tuntia merivuorokaudelta, joka on pyhäpäivä.

2) Tulo- ja/tai lähtövuorokausi

2. Tulo- ja lähtövuorokautena, joka on pyhäpäivä, syntyy lisävastiketta aluksen ollessa merellä yksi (1) tunti kutakin alkavaa kolmen (3) tunnin jaksoa kohti.

3. Kun rahtialuksen sekä tulo että lähtö sattuvat pyhäpäiväksi, rinnastetaan satamassa oloaika merellä oloaikaan, mikäli työvuorossa oleva työntekijä on estynyt poistumasta aluksesta.

4. Matkustaja-aluksella tulo- ja/tai lähtövuorokautena, joka on pyhäpäivä, satamassa oloaika rinnastetaan merellä oloaikaan, mikäli työvuorossa oleva työntekijä on estynyt poistumasta aluksesta.

5. Merellä olo lasketaan siitä lukien, kun alus irrotetaan matkalle lähtöä varten sataman laiturista, jossa sen on ollut, tai jos se on ollut muualla kuin laiturissa lasketaan aika tällaisesta paikasta irrottautumisesta lukien. Merellä olon katsotaan päättyneen, kun alus on kiinnitetty edellä tarkoitettuun paikkaan, ja milloin se on ankkurissa edellyttäen, että alukselta on mahdollisuus päästä maihin.

6. Jos edellä mainitussa paikassa viivytään enintään kolme (3) tuntia, ei se katkaise lisävastikkeen syntymistä.

4.6.3 Lakisääteisen ja lisävastikkeen käyttäminen

1. Kun aikaisemmin hankittuja vastikkeita käytetään vapaa-ajan muodossa maissa, vähennetään vastiketta enintään kahdeksan (8) tuntia jokaisesta muusta arkivapaapäivästä paitsi lauantaista.

2. Annettaessa ansaittua vastiketta vapaa-ajan muodossa satamassa on vastike annettava joko neljän (4) tai kahdeksan (8) tunnin jaksoina.

3. Loppiais-, pitkäperjantain-, vapunpäivän-, helatorstain, pyhäinpäivän-, itsenäisyyspäivän ja uudenvuodenaattona vähennetään vastiketta kuitenkin enintään kolme (3) tuntia.

4. Edellä tarkoitettuja vapaapäiviä käytettäessä on soveltuvin osin noudatettava, mitä merimiesten vuosilomalaissa (433/1984) on säädetty loman antamissatamasta sekä loman ajankohdan ilmoittamisesta. Tämä ei kuitenkaan koske MtL 14 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaista vastikevapaata, jota annetaan vuorottelujärjestelmän lisäksi vapaa-aikana kotimaan satamassa tai sopimuksesta ulkomaan satamassa, jolloin vapaa-ajan on oltava vähintään vastikkeeseen oikeuttavan työajan pituinen.

4.6.4 Lakisääteisen ja lisävastikkeen korvaaminen

1. Mikäli vastike sovitaan korvattavaksi rahana, on jokaisesta tunnista maksettava vähintään 1/164 työntekijän kuukausipalkasta.

2. Työsuhteen päättyessä jäljellä olevat vastikkeet korvataan siten, että jokaisesta vastikkeeseen oikeuttavaa 6,5 tuntia kohden maksetaan yhden (1) päivän palkka.

4.6.4.1 Korvausperusteet

1. Milloin työntekijä työsuhdeaikanaan tilapäisesti on ollut sellaisessa työssä, josta maksetaan korkeampaa taulukkopalkkaa, korvataan hänelle merityöaikalain 14 § 1 momentin 1) ja 3) kohdissa tarkoitetuissa tapauksissa vastike sen ammattinimikkeen edellyttämän palkan mukaan, missä vastike kulloinkin on ansaittu.

2. Vastikekorvauksia laskettaessa huomioidaan samat lisät kuin vuosilomapalkkaa laskettaessa. Milloin työntekijä on ollut oikeutettu lisiin vain osan aikaa, otetaan ne huomioon siinä suhteessa kuin ne siltä ajalta on maksettu.

4.7 Työaika pientonnistoaluksissa

4.7.1 Satamavuorokausi

1. Alus on satamassa koko vuorokauden (00.00–24.00).

2. Maanantaista torstaihin päivittäinen työaika on kahdeksan (8) tuntia. Kahdeksan (8) tuntia ylittävästä työstä maksetaan ylityökorvaus. Perjantaina päivittäinen työaika on kuusi (6) tuntia ja kuusi (6) tuntia ylittävästä työstä maksetaan ylityökorvaus. Lauantaina ja pyhäpäivänä tehdystä työstä maksetaan ylityökorvaus.

3. Satamavuorokautena on säännöllinen työaika sijoitettava merityöaikalain 5 §:n mukaisesti kello 06.00 ja kello 18.00 välille. Kello 18.00 ja 06.00 välinen työ on aina ylityötä, josta maksetaan ylityökorvaus.

4. Jos työntekijä arkipäivänä maanantaista perjantaihin satamavuorokautena haluaa pitää kello 06.00–18.00 välisenä aikana nk. satamavapaata henkilökohtaisten asioiden hoitamista varten ja siitä sovitaan työnantajan kanssa, niin tästä satamavapaasta vähennetään täydeltä työpäivältä yksi (1) vapaapäivä tai puolelta työpäivältä puoli (0,5) vapaapäivää.

4.7.2 Meri-, tulo- ja lähtövuorokausi

1. Säännöllinen työaika on kaikkina viikonpäivinä enintään kahdeksan (8) tuntia ja 56 tuntia kalenteriviikossa. Tämän lisäksi takuupalkkaan sisältyvä vuorokautinen työaika on enintään 10 tuntia vuorokaudessa ja 65 tuntia viikossa.

4.7.3 Taloustyöntekijän säännöllisen työajan jakaminen

1. Ellei tässä sopimuksessa ole toisin määrätty, taloushenkilökuntaan kuuluvan työntekijän säännöllinen vuorokautinen työaika voidaan jakaa enintään kahteen (2) osaan.

4.7.4 Palo-, pelastus- ja muut turvallisuusharjoitukset

1. Sen lisäksi, mitä aluksella pidettävistä palo-, pelastus- ja muista turvallisuusharjoituksista on erikseen säädetty, ne on pyrittävä toteuttamaan siten, että ne häiritsevät mahdollisimman vähän normaalien työtehtävien suorittamista ja työntekijän lepoaikoja sekä siten, että ne eivät aiheuta väsymystä.

4.7.5 Ylityö

1. Vuorokautisen työajan ylittävältä työajalta suoritetaan liitteen 1 mukainen ylityökorvaus.

2. Mikäli työaika kalenteriviikossa on enemmän kuin 65 tuntia ja siitä ei ole maksettu ylityökorvausta vuorokautisen työaikasäännön mukaan, maksetaan siitä liitteen 1 mukainen ylityökorvaus.

3. Työajan sovellutusohje: katso liite 6.

4.7.6 Lepoajat

1. Työntekijälle on annettava lepoajat merityöaikalain mukaisesti. Lisäksi työntekijälle on annettava kuuden (6) tunnin välein vähintään 20 minuutin pituinen ruokatauko, joka luetaan työaikaan, kun työtä tehdään ilman tavanmukaisia ruoka- ja kahvitaukoja.

4.8 Ruoka, ruoka-ajat ja lepotauot

1. Työnantaja on velvollinen järjestämään työntekijälle päivittäin kolme (3) ateriaa välipaloineen. Ruuan on oltava ravinto-opillisesti oikein valmistettua, vaihtelevaa, maukasta ja määrältään riittävää sekä laadukasta.

2. Merenkulun työmarkkinaosapuolet pitävät tarpeellisena, että ruoka- ja kahvitauot laivan ollessa satamassa järjestetään seuraavien aikarajojen välillä, ellei erityiset syyt sitä estä:

aamiainen/kahviaamiainen	06.30–08.30
lounas	11.00–13.00
iltapäiväkahvi	15.00–16.30
päivällinen	16.30–18.30

3. Ruokatauko voidaan lyhentää vähintään puoleen tuntiin ja alkamisajankohta siirtää enintään tunnilla. Laivan eri osastojen edustajien sekä talousosaston esimiehen yhteisesti laatima ja päällikön hyväksymä ruokailujärjestys asetetaan näkyvälle paikalle ruokailutiloihin.

4. Aluksen työjohdosta vastaavien henkilöiden sekä talousosaston esimiehen tulee yhteisesti tarpeen mukaan suunnitella tarkoituksenmukainen ja mahdollisimman häiritsemätön ruokailujärjestelmä, ja heidän on myöskin laivakauppiaille, ahtausmiehille yms. ilmoitettava ruokailutauoista. Tarpeen vaatiessa olisi

järjestettävä vuororuokailu (puolen tunnin vuorot). Jos jostakin syystä (esim. sataman erikoisolosuhteet) on pakko poiketa tavanomaisesta ruokailujärjestelmästä, on tästä mahdollisimman pian ilmoitettava keittiöhenkilökunnalle ja niille, jotka lähinnä hoitavat eri henkilökuntaryhmien työnjohtoa.

5. Milloin ylityötä teetetään kello 18.00 ja 06.00 välisenä aikana tulee työntekijälle jokaisen kahden tunnin työjakson jälkeen antaa 10 minuutin lepotauko, joka luetaan työajaksi. Jokaisen neljän (4) tunnin työjakson jälkeen annetaan puolen tunnin kahvitauko, jota ei lueta työaikaan. Tämä ei koske hätä- ja turvallisuuspalvelua.

6. Rahtialuksen tullessa satamaan pyhäpäivisin ja pyhäpäivien aattoina noudatetaan, jos alus on kiinnitetty laituriin ennen kello 10.00, iltapäiväruokailun suhteen samaa menettelyä kuin pyhäpäivisin ja pyhäpäivien aattoina aluksen ollessa satamassa on tapana. Tämä koskee myös sellaista ankkuripaikkaa, jossa alus lastataan tai puretaan.

7. Vähimmäislepoajoista, lepoaikojen merkitsemisestä asianomaisiin luetteloihin sekä palo-, pelastus- ja muihin turvallisuusharjoituksiin osallistumisesta on säädetty merityöaikalaissa.

4.9 Aluksen arvioitu lähtöaika

1. Aluksen lähtöaika on ilmoitettava maihinmenoportaiden läheisyyteen pantavalla taululla, mikäli mahdollista, vähintään neljä (4) tuntia ennen arvioitua lähtöaikaa. Määräys ei kuitenkaan koske aluksia, jotka ovat aikataulun mukaisessa liikenteessä.

5 VUOROTTELUJÄRJESTELMÄ

5.1 Vuorottelu muissa kuin pientonnistoaluksissa

5.1.1 Yleistä

1. Vuorottelujärjestelmällä tarkoitetaan sellaista järjestelmää, jossa työntekijöiden työ- ja vapaavuorot toistuvat mahdollisimman säännönmukaisesti. Vuorottelujärjestelmä on laadittava merityöaikalain mukaisesti vähintään ajaksi, jonka kuluessa työ- ja vapaavuorot tasoittuvat kohdissa 5.1.2. ja 5.2.1 tarkoitettuihin ja aluksella noudatettuihin suhteisiin (1:1 tai 2:1).

2. Työnantaja laati ehdotuksensa vuorottelujärjestelmän lähemmästä toteutuksesta, josta sovitaan työnantajan edustajan ja laivaväen luottamusmiehen /edustajan kesken alla olevien säännösten mukaisesti.

3. Ellei vuorottelujärjestelmästä päästä yhteisymmärrykseen työnantajan ja laivaväen kesken, siirretään asia ratkaistavaksi työehtosopijapuolten välisiin neuvotteluihin, joissa noudatetaan työehtosopimuksessa määrättyä neuvottelujärjestystä.

4. Vuorottelujärjestelmästä pidetään kirjanpitoa samalla tavalla kuin merityöaikalaissa on määrätty työaikapäiväkirjanpidosta. Sovittu vuorottelujärjestelmä on sitä paitsi asetettava sopivaan paikkaan niiden henkilöiden nähtäväksi, joita se koskee.

5. Työntekijää ei voida velvoittaa jäämään vastoin suostumustaan töihin vapaavuoron aikana.

5.1.2 Vuorottelu rahtialuksissa

1. Vuorottelujärjestelmä toteutetaan vähintään suhteessa 2:1-1:1 (aikayksikkö työtä : aikayksikkö vapaata). Vuorottelujärjestelmän käytön sovellutuksessa tulee ottaa huomioon aluksen kulkuvuorot ja liikennealue, jolloin työvuoron pituus olisi järjestettävä niin, ettei se ylitä 4–5 kuukautta. Tästä voidaan poiketa yllättävän sairaustapauksen, kouluunmenon, asevelvollisuuden suorittamisen tai näihin rinnastettavien tapausten johdosta, sekä silloin kun alus on valtameren takaisessa satamassa, josta se saapuu sellaiseen satamaan, josta kotimatka voidaan järjestää huomattavasti pienemmin kustannuksin tai helpommin.

2. Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi voidaan lakisääteisen vastikkeen, lisävastikkeen ja työajan lyhentämisen perusteella syntyvien vastikkeiden lisäksi käyttää palkkajakson tai vapaajaksoa edeltäneen työjakson aikana syntyneitä ylityötunteja ja erääntyneitä vuosilomalain ja työehtosopimuksen perusteella syntyneitä lomapäiviä. Niiden antamisessa noudatetaan kuitenkin merimiesten vuosilomalain määräyksiä.

3. Vuorottelujärjestelmän säännönmukaisuus voi vaihdella eri vuodenaikoina ja eri alustyyppien ja linjojen mukaan, kuitenkin siten, että vastikkeet ja vuosiloma pyritään jaksottamaan mielekkäällä tavalla aluksen sijainti ja mahdolliset työntekijän kotimatkat huomioon ottaen.

4. Ylityökorvaus suoritetaan rahana tai työntekijän suostumuksella vapaa-aikana. Vuorottelujärjestelmän niin vaatiessa saadaan ylitöitä muuttaa vastikkeiksi. Tällöin vastaa yksi arkiylityötunti 1,4 ja yksi pyhäylityötunti 2,0 vapaatuntia.

5. Mikäli suomalaisen työntekijän vapaavuoro alkaa ulkomaan satamassa ja matka Suomeen edellyttää matkustamista, joka kestää yli 12 tuntia, katsotaan vapaavuoron alkavan matkalle lähtöpäivää seuraavana päivänä kello 24.00. Muussa tapauksessa katsotaan vapaavuoron alkavan matkalle lähtöpäivänä kello 24.00. Jollei muusta sovita, tulee työntekijän palata vapaavuorolta siten, että hän säännönmukaisen työaikansa mukaisesti voi aloittaa matkan alukselle.

6. Mikäli työntekijälle on annettu enemmän vastikevapaata kuin kertyneet vastikkeet edellyttävät, häntä ei voida velvoittaa tekemään mahdollisia miinustunteja tai -päiviä palattuaan takaisin työhönsä. Myöskään vuosilomapäiviä ei voida käyttää miinustuntien ja -päivien kattamisen. Samaa periaatetta on myös noudatettava kauppa-alussopimuksen perusteella laadittujen aluskohtaisten takuupalkkasopimusten osalta.

5.1.3 Vuorottelu matkustaja-aluksissa

5.1.3.1 Yleistä

1. Aluksella noudatetaan 1:1 vuorottelujärjestelmää. Vuorottelujärjestelmän vapaavuoro on yhtä pitkä kuin työvuoro.

2. Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi voidaan lakisääteisen vastikkeen, lisävastikkeen ja työajan lyhentämisen perusteella syntyvien vastikkeiden lisäksi käyttää palkkajakson tai vapaajaksoa edeltäneen työjakson aikana syntyneitä ylityötunteja ja erääntyneitä vuosilomalain ja työehtosopimuksen perusteella syntyneitä lomapäiviä. Niiden antamisessa noudatetaan kuitenkin merimiesten vuosilomalain määräyksiä. Muuttaessa ylitöitä vapaaksi yksi arkiylityötunti vastaa 1,4 ja yksi pyhäylityötunti kahta (2) vapaatuntia.

3. Ne ylityötunnit, joita ei tarvita vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi, korvataan kuten tässä työehtosopimuksessa on sovittu ylityön korvaamisesta (kohta 4.6.1.1). Nämä ylityötunnit muutetaan, jos työntekijä esittää, vapaa-ajaksi kuten kappaleessa 2 on määrätty. Tämän lisävapaan saaminen ei saa aiheuttaa lisätyövoiman tarvetta.

4. Vapaavuorojen ja työvuorojen tasaamiseksi otetaan tarvittaessa lisätyövoimaa. Tämä voi tulla kysymykseen esim. loma-, kurssi- ja sairaustapauksissa.

5. Osapuolet suosittelevat, että 1:1-vuorottelujärjestelmä toteutetaan keskimäärin enintään kahden (2) viikon jaksoissa (2 viikkoa työtä:2 viikkoa vapaata). Tästä voidaan kuitenkin poiketa asianosaisten työntekijöiden keskinäisellä sopimuksella. Työnantajan edustajan tulee kuitenkin vahvistaa tällainen järjestely.

5.1.3.2 Erinäiset kausiliikennettä koskevat säännökset

1. Kausiliikennealuksessa noudatetaan 1:1-vuorottelujärjestelmää. Vuorottelujärjestelmä voidaan toteuttaa siten, että työvuoro on pitempi kuin vapaavuoro, kuitenkin niin, että työvuoron pituus on korkeintaan 14 vuorokautta, ja että vapaavuorot yhteensä ovat vähintään yhtä pitkät kuin työvuorot. Purjehduskauden aikana noudatetaan vähintään 2:1–vuorottelujärjestelmää.

2. Vuorottelujärjestelmä voidaan osapuolten sopimuksella toteuttaa siten, että osa vapaavuoroista siirretään annettavaksi vapaa-aikana purjehduskauden ulkopuolella heti sen päätyttyä työsuhteen pidennyksenä. Tähän voidaan käyttää:

1) lakisääteistä ja lisävastikkeista sekä työnajan lyhentämisen perusteella syntyviä vastikkeita ja erääntyneitä vuosilomalain ja työehtosopimuksen perusteella syntyneitä lomapäiviä; sekä

2) ne ylityötunnit, joita ei tarvita vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi, muutettuna vapaa-ajaksi siten, että yksi arkiylityötunti vastaa 1,4 ja yksi pyhäylityötunti kahta (2) vapaatuntia.

5.2 Vuorottelu pientonnistoaluksissa

5.2.1 Yleistä

1. Vuorottelujärjestelmästä pidetään kirjanpitoa. Sovittu vuorottelujärjestelmä on asetettava sopivaan paikkaan niiden henkilöiden nähtäväksi, joita se koskee.

2. Aluksella noudatetaan osastoittain tai ammattiryhmittäin 1:1 (yksi jakso työtä, yksi jakso vapaata) tai 2:1 (kaksi jaksoa työtä, yksi jakso vapaata) vuorottelujärjestelmää kuitenkin siten, että kesä-elokuun aikana noudatetaan 1:1-vuorottelua. Kukin osasto ja ammattiryhmä valitsee aluksella, kumpaa vuorottelujärjestelmää noudatetaan.

3. Ellei vuorottelujärjestelmästä päästä yhteisymmärrykseen työnantajan ja laivaväen kesken, siirretään asia ratkaistavaksi työehtosopijapuolten välisiin neuvotteluihin, joissa noudatetaan kohdassa 15 määrättyä neuvottelujärjestystä.

4. Työjakson pituus on enintään kahdeksan (8) viikkoa, kuitenkin niin, että kaukoliikenteessä voi työjakson pituus olla enintään 16 viikkoa.

5. Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseksi hankitaan aluksella oloajalta 0,45 (2:1-vuorottelujärjestelmä) tai 0,8 (1:1-vuorottelujärjestelmä) päivää vapaata jokaiselta aluksella olopäivältä ja vastaavasti vapaavuorolla oltaessa vähennetään jokaiselta vuorotteluvapaapäivältä yksi (1) edellä mainitulla tavalla ansaittu vapaapäivä.

6. Maksettaessa ansaittuja vapaapäiviä rahana työsuhteen päättyessä tai muutoin poikkeuksellisesti työsuhteen kestäessä, käytetään päiväpalkan jakajana 1/30 takuupalkasta kokemuslisineen. Samaa päiväpalkan laskentakaavaa käytetään muunkin palkallisen vapaa-ajan kuten esim. sairausajan palkan laskennassa.

7. Vuorottelujärjestelmän toteuttamiseen voidaan lisäksi käyttää erääntyneitä vuosilomalain perusteella syntyneitä lomapäiviä kuitenkin siten, että niiden antamisessa noudatetaan merimiesten vuosilomalain määräyksiä. Vuorottelujärjestelmään tulee kuitenkin sijoittaa kesä-elokuun aikana yksi vähintään 30 päivän yhtäjaksoinen palkallinen vapaa-aika.

8. Mikäli vaihtopäivänä tehdään työtä, syntyy vapaata liitteessä 6 olevien kaavojen mukaisesti.

9. Mikäli työntekijälle on annettu enemmän vapaata kuin kertyneet vapaapäivät edellyttävät, häntä ei voida velvoittaa tekemään mahdollisia miinuspäiviä palattuaan takaisin työhönsä. Myöskään vuosilomapäiviä ei voida käyttää miinustuntien ja -päivien kattamisen. Samaa periaatetta on myös noudatettava kauppa-alussopimuksen perusteella laadittujen aluskohtaisten takuupalkkasopimusten osalta.

5.2.2 Vapaavuoron alkaminen ja päättyminen ulkomaan satamassa

1. Mikäli suomalaisen työntekijän vapaavuoro alkaa tai päättyy ulkomaan satamassa noudatetaan myös näiltä osin vuosilomalain (433/1984) 7 §:n määräyksiä.

6 POISSAOLO

6.1 50- ja 60-vuotispäivä

1. Työntekijä, jonka työsuhde on jatkunut yhtäjaksoisesti vähintään kolme vuotta, on oikeutettu yhteen ylimääräiseen palkalliseen vapaapäivään 50- ja 60-vuotispäivänsä johdosta. Sama etuus voidaan myöntää työntekijälle, jolla on meripalvelusta Suomen kauppalaivastossa vähintään 10 vuotta edellyttäen,

että hänen työsuhteensa on jatkunut keskeytymättä merkkipäivää välittömästi edeltäneet kuusi (6) kuukautta.

6.2 Äkillinen sairaustapaus, hautauspäivä ja oma vihkipäivä

1. Työntekijälle myönnetään hänen perheensä piirissä sattuvan äkillisen sairaustapauksen johdosta lyhyt tilapäinen palkallinen vapautus työstä, kuitenkin enintään kolme (3) päivää. Työntekijälle myönnetään niin ikään vastaava vapautus työstä hänen läheisen omaisensa hautauspäivänä sekä hänen omana vihkipäivänään, kuitenkin enintään kahdeksi (2) päiväksi.

2. Vapautuksen myöntämisen edellytyksenä on tässä pykälässä tarkoitetuissa tapauksissa, että se asianomaisen työntekijän tehtävän luonne huomioon ottaen kussakin tapauksessa on mahdollista.

3. Läheisellä omaisella tarkoitetaan työntekijän avio- ja avopuolisoa, rekisteröidyn parisuhteen puolisoa, lapsia, avio- ja avopuolison lapsia, rekisteröidyn parisuhteen puolison lapsia, työntekijän vanhempia ja isovanhempia ja hänen avio- ja avopuolisonsa ja rekisteröidyn parisuhteen puolison vanhempia sekä työntekijän veljiä ja sisaria.

4. Avopuolisolla tarkoitetaan avioliiton omaisessa suhteessa yhteisessä taloudessa eläviä henkilöitä.

6.3 Vaikeasti sairaan lapsen hoito

1. Työntekijällä, jonka lapsi sairastaa Valtioneuvoston päätöksen (1315/1989) tarkoittamaa vaikeaa sairautta, on oikeus olla poissa työstä osallistuakseen VNp:ssä tarkoitettuun lapsen hoitoon, kuntoutukseen tai hoidon opastukseen sovittuaan poissaolostaan etukäteen työnantajan kanssa.

6.4 Järjestötoimintaan osallistuminen

1. Jos Merimies-Unionin jäsen valitaan Unionin edustajakokoukseen edustajaksi, Unionin valtuuston tai Unionin hallituksen jäseneksi, tulee työnantajan milloin se haitatta käy päinsä, myöntää valituksi tulleelle ellei alla olevasta muuta johdu, palkatonta vapautusta työstä tarpeellisten kokousmatkojen suorittamiseksi.

2. Myönnetty vapaa voidaan tapaus tapaukselta sopia asianomaisen henkilön kanssa vähennettäväksi aikaisemmin hankituista vastikkeista tai muista vapaa-ajoista. Myös vuosilomapäivien käyttö on mahdollista.

6.5 Sairausloma, raskausvapaa ja vanhempainvapaa

1. Työntekijällä, joka on sairauden, vamman tai tapaturman vuoksi estynyt tekemästä työtään, on oikeus saada työnteon estymisen ajalta sairausajan palkkaan enintään 60 päivältä. Jos työntekijä on työsuhteen päättyessä kykenemätön työhönsä sairauden, vamman tai tapaturman vuoksi, hänellä on oikeus sairausajan palkkaa vastaavaan korvaukseen, mikäli hänellä olisi työsuhteen jatkuessa ollut oikeus saada sairausajan palkkaa.

2. Raskausrahaan oikeutetulla työntekijällä on oikeus saada palkka raskausvapaan ja vanhempainvapaan aikana yhteensä 78 arkipäivältä raskausrahakauden alkamisesta lukien. Palkka muodostuu työntekijän henkilökohtaisesta takuupalkasta kokemuslisineen, 0,5 kertaisesta palvelurahasta seitsemän (7) raskausrahapäivän jälkeen sekä työsuhteen jatkuttua keskeytymättä vähintään kuusi (6) kuukautta ennen raskausrahakauden alkamista sairausajan luontoisetukorvauksesta enintään 42 päivältä.

3. Vanhempainvapaalla olevalle työntekijälle, joka ei ole oikeutettu raskausrahaan maksetaan palkan ja sairausvakuutuslain mukaisen vanhempainrahan erotus 12 päivän ajalta. Vertailtava palkka muodostuu työntekijän henkilökohtaisesta takuupalkasta kokemuslisineen, palvelurahasta sekä työ- ja vapaajakson ajalta maksettavasta luontoisetukorvauksesta.

Oikeutta palkalliseen vanhempainvapaaseen ei ole työntekijällä, jolle on sairausvakuutuslain 9 luvun 7:n mukaisesti luovutettu vanhempainvapaapäiviä.

6.6 Todistajana esiintyminen ja koulutukseen osallistuminen vapaajakson aikana

1. Jos työntekijä joutuu osallistumaan työnantajan puolesta todistajana oikeudenkäyntiin tai poliisikuulusteluun, tähän käytetty aika luetaan työajaksi.

2. Mikäli työntekijä osallistuu työnantajan osoittamaan koulutukseen tai kurssille vapaajaksonsa aikana, hänellä on oikeus pitää näin menettämänsä vapaa-aika myöhemmin.

6.7 Hoitoonohjaus pientonnistoaluksissa

1. Jos hoitoonohjauksen mukaisesta hoidosta on sovittu työnantajan kanssa, maksaa työnantaja vapaaehtoisen laitoshoidon ajalta sairasajan palkkaa työehtosopimuksen mukaisesti. (Liite 10.2)

7 VUOSILOMASÄÄNNÖKSET

7.1 Yleistä

1. Vuosiloma määräytyy merimiesten vuosilomalain (433/1984) mukaisesti, siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

2. Yli viiden (5) vuoden työsuhteen jälkeen, pientonnistoaluksissa yli viiden (5) vuoden työsuhteen jälkeen samassa varustamossa, vuosiloman pituus on 16 arkipäivää täydeltä lomanmääräytymiskaudelta.
3. Työntekijä, joka perättäisinä vuosina on ollut työsuhteessa saman varustamon tai varustamoyhtymän kausiliikenteen matkustaja-aluksissa 60 kuukautta, on oikeutettu saamaan vuosilomaa 2,67 arkipäivää jokaiselta lomanmääräytymiskuukaudelta.

4. Jos työntekijä on vuosilomansa tai sen osan alkaessa tai aikana synnytyksen, sairauden tai tapaturman vuoksi työkyvytön, loma on työntekijän pyynnöstä siirrettävä myöhempään ajankohtaan. Työntekijällä on pyynnöstään oikeus loman tai sen osan siirtämiseen myös, jos tiedetään, että työntekijä joutuu lomansa aikana sellaiseen sairaanhoitoon tai muuhun siihen rinnastettavaan hoitoon, jonka aikana hän on työkyvytön. Siirto-oikeus koskee myös työehtosopimukseen perustuvia vuosilomapäiviä.

5. Jos loman pituutta laskettaessa lomapäivien luvuksi ei tule kokonaisluku, päivän osa on annettava täytenä lomapäivänä. Jos työntekijälle maksetaan työsuhteen päättyessä vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus ja jos lomapäivien lukumääräksi ei tule kokonaisluku, päivien osa on laskettava täydeksi lomapäiväksi.

7.2 Vuosilomapalkka muissa kuin pientonnistoaluksissa

1. Vuosilomapalkka lasketaan sen palkan mukaan, jonka työntekijä saa vakinaisesta työstään vuosiloman alkamisajankohtana. Jos työntekijä lomanmääräytymiskauden aikana on tilapäisesti ollut yhteensä vähintään yhden kuukauden sellaisessa työssä, josta maksetaan korkeampaa taulukkopalkkaa, korotetaan vuosilomapalkka/lomakorvaus samassa suhteessa.

2. Lomapalkkaan kuuluvat taulukkopalkka mahdollisine pätevyyslisineen ja kokemuslisät. Tämän lisäksi lasketaan lomapalkkaan öljynkuljetuslisä, valtamerilisä, pukuraha, matkustaja-aluslisä, suuraluslisä, YT-lisä sekä sodanvaaralisä siinä suhteessa, kuin niitä lomanmääräytymiskauden aikana on maksettu.

3. Matkustaja-aluksissa suoritettavat palvelurahat, jotka maksetaan työvuorolta, otetaan huomioon vuosilomapalkkaa laskettaessa.

4. Loman aikana suoritettavasta luontoisetujen korvauksesta on voimassa, mitä muualla tässä työehtosopimuksessa siitä on määrätty.

7.3 Vuosilomapalkka pientonnistoaluksissa

1. Vuosiloman ajalta maksetaan palkka, joka saadaan kertomalla työntekijän keskimääräinen päiväpalkka lomapäivien määrällä. Keskimääräinen päiväpalkka lasketaan jakamalla työntekijän takuupalkka kokemuslisineen 30:llä ja kertomalla näin saatu tulos kertoimella 1,18.

2. Lomapalkkaan kuuluvat takuupalkka ja mahdolliset kokemuslisät. Tämän lisäksi lasketaan lomapalkkaan niin kutsutut kiinteät lisät siinä suhteessa kuin niitä lomanmääräytymiskauden aikana on maksettu.

3. Vuosiloman ajalta suoritetaan myös luontoisetukorvaus liitteen 1 mukaisesti. Luontoisedut maksetaan myös sunnuntailta, kirkolliselta juhlapäivältä, itsenäisyyspäivältä, juhannusaatolta ja vapunpäivältä sekä jouluaatolta ja pääsiäislauantailta. Luontoisetukorvausta ei kuitenkaan suoriteta vuorottelujärjestelmän mukaiselta vapaajaksolta.

7.4 Lomaraha

1. Merimiesten vuosilomalain perusteella vuosilomaan oikeutetulle työntekijälle suoritetaan lomarahana 50 % hänen vuosilomapalkastaan (lomarahaa laskettaessa huomioidaan myös luontoisedut).

2. Muissa kuin pientonnistoaluksissa lomaraha lasketaan korotetusta (MvL 13 § 2 momentti) päiväpalkasta ja korottamattomista luontoiseduista.

3. Lomaraha suoritetaan sen palkanmaksun yhteydessä, jolloin työntekijälle maksetaan vuosilomapalkka.

4. Mikäli vuosiloma on jaettu, suoritetaan kunkin loman osan alkaessa sitä vastaava osa lomarahoista noudattaen vastaavasti, mitä edellä on määrätty.

5. Työntekijä, joka kausiliikenteen aluksessa on ollut työsuhteessa koko purjehduskauden, on työsuhteen päättyessä oikeutettu lomarahaan.

8 MATKAT

8.1 Yleistä

1. Työsuhteen alkaessa työnantaja korvaa matkakustannukset Suomessa kotoa alukselle.
2. Sijaisena toimivan työntekijän työsuhteen alkamisesta ja päättymisestä aiheutuvat matkat Suomessa ja ulkomailla työnantaja korvaa koti-alus-koti periaatteen mukaisesti. Kotimatka on tehtävä ilman aiheetonta viivytystä.

3. Työntekijä voi käyttää työmatkaan omaa autoaan. Oman auton käyttö korvataan verohallinnon voimassa olevan ohjeen mukaisesti kuitenkin siten, että korvaus kilometriltä on 2/3 verohallinnon määräämästä enimmäismäärästä. Mikäli työmatkan pituus on yli 350 kilometriä, on oman auton käytöstä sovittava etukäteen työnantajan kanssa.

8.2 Matkakorvaus muissa kuin pientonnistoaluksissa

1. Kun työntekijä palveluksen takia lähetetään laivalle tai laivasta, on työnantajan maksettava matkakulut ja huolehdittava siitä, että hän matkan kestäessä saa kohtuullisen ravinnon yli kuusi (6) tuntia kestäviltä matkoilta. Tällöin asialliset matkakulut korvataan laskun mukaan.

2. Jos työntekijän on matkustettava laivassa tai rautateillä yöaikaan, on hän oikeutettu korvaukseen II luokan makuupaikasta tai ellei II luokkaa ole, turisti- tai sitä vastaavan luokan makuupaikasta, missä makuupaikka on saatavissa ja milloin sitä tosiasiallisesti on käytetty.

3. Varustamon laskuun tehtävillä matkoilla on talousosaston esimies matkan tapahtuessa rautateillä tai laivassa, oikeutettu matkustamaan I tai sitä vastaavassa luokassa ja lentokoneen turisti- tai säästöluokassa. Jos matka tapahtuu ulkomailla, on hän oikeutettu matkustamaan luokassa, joka vallitseviin olosuhteisiin nähden vastaa mainittua luokkaa. Asialliset matkakulut korvataan laskun mukaan.

4. Taksia voidaan käyttää kohtuullisessa määrin (ks. palkkaliite) linja-auto- tai rautatie- tai lentoaseman ja sataman välillä, kun

- linja-autoyhteyttä ei ole,
- työntekijää on pyydetty palaamaan alukselle sellaisena vuorokauden aikana, jona yleiset kulkuneuvot eivät ole liikenteessä, tai kun

- taksin käytöstä on ennakolta sovittu päällikön tai varustamon ja työntekijän kesken.

5. Taksikulut korvataan vain esitetyn tositteen tai poikkeustapauksissa muun luotettavan selvityksen perusteella.

8.3 Matkakorvaus pientonnistoaluksissa

1. Mikäli työntekijä joutuu lähtemään työnantajan määräyksestä matkalle työhöntulopäivää edeltävänä päivänä ja matka on aloitettu ennen kello 21.00, tämä päivä lasketaan puoleksi (0,5) työpäiväksi ja työhöntulopäivä täydeksi (1) työpäiväksi.

2. Laivanvarustamon laskuun tehtävillä matkoilla on työntekijä matkan tapahtuessa rautatiellä tai laivassa oikeutettu matkustamaan I luokassa (kokkistuertti) / II luokassa (miehistö) ja lentokoneessa turisti- tai säästöluokassa. Jos matka tapahtuu ulkomailla, on hän oikeutettu matkustamaan luokassa, joka vallitseviin olosuhteisiin nähden vastaa mainittua luokkaa.

3. Asialliset matka- ja ruokakulut korvataan laskun mukaan tai yleisten valtion matkakustannusten korvausperiaatteiden mukaisesti. Edellä mainittua korvausperiaatetta voidaan myös soveltaa telakoinnin yhteydessä tai uudisrakennusten vastaanottovalvojiin, milloin ruokaa ei tarjota aluksessa. Asialliset taksikulut korvataan linja-auto-, rautatie- tai lentoaseman ja sataman välillä, jos käytettävissä ei ole julkista liikennevälinettä tai matka joudutaan tekemään sellaisena vuorokauden aikana, jolloin tällainen kulkuneuvo ei ole liikenteessä.

4. Työntekijän, joka haluaa käyttää hyväkseen merityösopimuslaissa säädetyn edun vapaasta kotimatkasta, on ilmoitettava varustamolle aikeestaan matkustaa kotiinsa niin hyvissä ajoin, että sijainen ehditään lähettää alukselle.

5. Varustamon laskuun tehtävällä lentomatkalla on työntekijä oikeutettu ottamaan mukaansa matkatavaraa omakohtaista käyttöä varten enintään 30 kg. Maksun 30 kg ylittävältä osalta suorittaa ko. työntekijä. Mahdollisesta varustamon lukuun mukana olevasta tavarasta menevän ylipainomaksun suorittaa varustamo.

8.4 Lomamatkat

1. Työntekijä, joka palaa työhön vuosilomaltaan, vastikevapaaltaan tai vuorottelujärjestelmän tarkoittamalta vapaavuoroltaan ja sairaslomaltaan, on oikeutettu saaman työnantajalta Suomessa olevan kodin ja aluksen välisestä

paluumatkasta juna-, linja-auto, laiva- tai alennetun lentolipun hinnan. Milloin alennusta ei myönnetä, korvataan turistiluokan lentolipun hinta.

2. Ellei merimiesten vuosilomalaista muuta johdu, on työntekijä, joka kirjallisesti on sopinut varustamon kanssa palaavansa toimeen vuosiloman jälkeen varustamon kustannuksella cross-trade liikenteessä olevaan alukseen, oikeutettu vapaaseen kotimatkaan. Kohtuulliset asunto- ja ravintokustannukset matkan aikana korvataan laskun mukaan.

3. Rahtialuksessa työskentelevän työntekijän palatessa vuosilomaltaan, vastikevapaaltaan tai vuorottelujärjestelmän tarkoittamalta vapaavuoroltaan ja sairaslomaltaan alukselle, maksetaan, ellei työnantajan ja työntekijän kesken ennakolta ole toisin sovittu, taksikustannukset työhönpaluupaikkakunnan linja-auto- tai rautatieaseman tai lentoyhtiön kaupunkiterminaalin (tai lentoaseman, jos matka sieltä on lyhyempi) ja sataman/kotipaikkakunnalla kodin välillä, kun

- yleistä liikenneyhteyttä em. välillä ei ole, tai
- työntekijää on pyydetty palaamaan alukselle sellaisena vuorokauden aikana, jona yleiset kulkuneuvot eivät ole liikenteessä.

4. Taksikulut korvataan vain esitetyn tositteen tai poikkeustapauksissa muun luotettavan selvityksen perusteella. Enimmäismäärä ilmenee liitteestä 1.

5. Mikäli vuorottelujärjestelmän mukainen vaihto tapahtuu sellaisena ajankohtana, ettei töitä tai kotimatkaa voida aloittaa välittömästi, maksaa työnantaja yöpymisestä aiheutuneet kustannukset. Mikäli matka joudutaan keskeyttämään siksi, että sitä ei voida suorittaa liikenneyhteyksien puuttumisen vuoksi yhdenjaksoisesti, ja mikäli työntekijä joutuu tämän vuoksi yöpymään matkan aikana, työnantaja maksaa yöpymisestä johtuvat kustannukset.

8.5 Kokousmatkat

1. Merimies-Unioni maksaa Unionin edustajakokouksen edustajaksi, Unionin valtuustoon tai Unionin hallituksen jäseneksi valitun Merimies-Unionin jäsenen mahdolliset matkakulut.

9 VAATETUS

9.1 Suojavaatetus

1. Aluksissa on varattava työntekijän käyttöön tarpeellinen määrä asianmukaisia suojapukuja ja -jalkineita sekä muita henkilökohtaisia suojavälineitä.

2. Matkustaja- ja roro-alusten lastitiloissa työskenteleville työntekijöille hankitaan työnantajan kustannuksella CE-merkityt yhtenäiset suojahaalarit varustettuna heijastavilla nauhoilla.

3. Työnantajan työntekijän käyttöön hankkimat/varaamat suojavaatteet pesetetään työnantajan kustannuksella tai ko. vaatteet pestään työaikana.

4. Ruiskumaalauksessa ja vaarallista lastia sisältäneiden säiliöiden puhdistuksessa sekä muissa niihin verrattavissa töissä on työntekijöiden käytettävä työnantajan hankkimia suojanaamareita ja muita suojavälineitä.

9.2 Taloushenkilökunnan työvaatteet

1. Matkustaja-aluksissa sekä aluksissa, joissa työnantaja vaati erityisten varustamon ohjeiden mukaisesti valmistettujen työvaatteiden käyttämistä talousosastossa, tulee työnantajan hankkia vaatimansa vaatekappaleet taloushenkilökunnan käyttöön.

2. Taloushenkilökuntaan kuuluvalla on oikeus pesettää työnantajan hänen käyttöönsä luovuttamat työvaatteet työnantajan kustannuksella tai suorittaa ko. vaatteiden pesu työaikana. Tämä koskee myös keittiöhenkilökunnan omia erityisiä työtakkeja, työhousuja, esiliinoja sekä kokin myssyjä.

3. Työnantaja kustantaa keittiöhenkilökunnan työtakit, työhousut ja lakit niiden käyttöä edellytettäessä.

10 Siivous

1. Ruokailuastioiden ja -välineiden pesu sekä ruokailutilojen järjestäminen ja puhdistaminen on toimitettava jokaisen ruokailun jälkeen. Puhdistamistyön suorittamiseen on varattava tilaisuus säännöllisenä työaikana.

2. Makuuhytit on järjestettävä ja puhdistettava päivittäin. Lisäksi makuuhytit ja ruokailutilat on perusteellisesti puhdistettava ja pestävä kerran viikossa.

3. Nämä työt suoritetaan säännöllisenä työaikana.

4. Ellei tässä pykälässä tarkoitettuja töitä voidaan suorittaa säännöllisenä työaikana, on ne suoritettava ylityönä säädettyä ylityökorvausta vastaan. Ylityönä ei pidetä sanotunlaista työtä, jonka vahdissa oleva suorittaa pyhäpäivänä.

5. Suosituksena todetaan työntekijän edistävän omalta osaltaan siisteyttä ja viihtyisyyttä sijaamalla oman vuoteensa.

6. Taloushenkilökunnan suorittama siivoustyö kuuluu talousosaston esimiehen valvontaan.

11 Vapaa-ajan vakuutus

1. Työnantaja on velvollinen vakuuttamaan työntekijän vapaa-aikana ja laivaurheilutoiminnan puitteissa sattuvan tapaturman varalta samoin ehdoin kuin työtapaturman varalta laissa on säädetty. Vapaa-ajaksi katsotaan tällöin myös vastikevapaa sekä merimiesten vuosilomalain mukainen loma.

2. Työnantaja on myös velvollinen järjestämään laivaväen vapaa-ajan lisävakuutuksen, jolla korvataan sivullisen työntekijälle tahallisesti aiheuttama vamma edellyttäen, ettei vahingoittunut ole omalla menettelyllään ratkaisevasti myötävaikuttanut vamman aiheuttaneeseen tapahtumaan.

3. Jos työnantaja on laiminlyönyt nämä velvollisuudet, vastaa hän kuitenkin siitä, että työntekijä tai hänen oikeudenomistajansa saa hyväkseen tässä sovitut tapaturmakorvaukset.

4. Kun työntekijää kohtaa tapaturma, hänen on siitä heti ilmoitettava työnantajalle tai tämän edustajalle, jonka tulee vaadittaessa antaa työntekijälle siitä todistus. Tapaturmailmoitus on viipymättä tapaturman tapahduttua laivanpäällikön tai varustamon toimesta lähetettävä asianomaiselle vakuutuslaitokselle.

5. Jos laivan päällikkö tai varustamo laiminlyö tapaturmailmoituksen ajoissa lähettämisen vakuutuslaitokselle, vastaa varustamo siitä, että työntekijä kuitenkin saa hyväksensä lain mukaisen tapaturmakorvauksen.

6. Työntekijälle sairauden sattuessa tämän sopimuksen mukaan kuuluvat edut taataan hänelle myös tapaturmatapauksissa.

7. Näiden lisäksi työnantaja ottaa työntekijöitä koskevan ryhmähenkivakuutuksen.

12 KUOLLEEN KOTIINKULJETUS

1. Ulkomaanliikenteessä kuolleen työntekijän ruumiin kotiinkuljetuksen hoitaa ja kustantaa varustamo merityösopimuslain mukaisesti.

13 MUUSIKOITA KOSKEVAT LISÄMÄÄRÄYKSET

Muusikoita, solisteja, tiskijukkia ja vahvistinlaitteiden hoitajia (jäljempänä muusikko) koskevat lisämääräykset:

1. Työaika
   1) Säännöllinen työaika on enintään kahdeksan (8) tuntia vuorokaudessa. Tästä esiintymisaika on enintään 6,5 tuntia, jonka yli menevältä ajalta suoritetaan ylityökorvaus.
   2) Säännöllinen työaika järjestetään enintään kolmeen jaksoon vuorokaudessa lähtien kello 00.00
   3) Jos työjaksojen välinen aika on lyhyempi kuin kaksi tuntia, tauko lasketaan työajaksi.
   4) Jokaista esiintymistyötuntia kohden pidetään 15 minuutin tauko, joka luetaan työajaksi.

2. Vuorottelumääräyksiä ei sovelleta muusikkoon, jonka työsuhde on sovittu kuukauden tai sitä lyhyemmän ajan pituudeksi.

3. Pukuraha maksetaan liitteen 1 mukaisesti.

4. Jos työkunnan esiintyminen radioidaan tai televisioidaan, suoritetaan työkunnalle tältä ajalta ylimääräisenä korvauksena palkkiota radio- ja televisioalaa koskevien työehtosopimusten mukaan.

5. Muusikot ovat oikeutettuja kutakin ohjelmanumeroa kohden vähintään kahden (2) tunnin palkalliseen harjoitteluun.

6. Rahtikustannukset korvataan soveltuvin osin kuten kotimatkat.

7. Työkunnan esittämää musiikkia ei saa siirtää äänensiirtolaitteiden /television välityksellä toiseen osaan laivaa ilman työkunnan suostumusta.

8. Muusikon hytin tulisi kohtuusnäkökohdat huomioon ottaen sijaita mahdollisimman meluttomassa paikassa. Tämän vuoksi tulee hytin sijainnista ja yksityiskohdista sopia aluskohtaisesti viimeistään kahden (2) viikon kuluessa työsuhteen alkamisesta ao. työkunnan/työntekijän ja varustamon välillä. Elleivät osapuolet pääse sopimukseen, voi kumpikin osapuoli irtisanoa työsopimuksen päättyväksi seitsemän (7) päivän kuluttua irtisanomisesta lukien.

14 SATAMASSA JULISTETTU LAKKO/SULKU/SAARTO

1. Jos jossakin satamassa, johon alus saapuu tai jossa se on, on laillisella tavalla päätetty ja kuulutettu lakko, sulku tai saarto, älköön työntekijöitä määrättäkö suorittamaan riidanalaista työtä enempää kuin mikä on välttämätöntä laivan varustamiseksi elintarvikkeilla, polttoaineella ja muulla mitä ehdottomasti tarvitaan satamasta lähtöä varten.

15 NEUVOTTELUMENETTELY

15.1 Osapuolten väliset neuvottelut

1. Mikäli erimielisyyksiä tämän työehtosopimuksen soveltamisesta ei ole voitu paikallisesti selvittää, luottamusmiessopimuksen tarkoittamassa järjestyksessä, tai Merimies-Unionin ja varustamon välisissä neuvotteluissa, on, milloin jommaltakummalta puolelta sitä pyydetään, tämän sopimuksen allekirjoittaneiden järjestöjen pyrittävä neuvotteluteitse selvittämään erimielisyydet. Sen puolen järjestö, joka katsoo selvittelyn tarpeelliseksi, tehköön siitä toiselle perustellun kirjallisen esityksen, johon on samalla tavoin viipymättä ja viimeistään yhden (1) kuukauden kuluessa perustellusti vastattava.

2. Jos jompikumpi sopimuspuoli katsoo toisen ilmeisesti rikkoneen tätä sopimusta tai merimiestä koskevia säännöksiä, ei sen vuoksi saa ryhtyä mihinkään muuhun toimenpiteeseen ennen kuin asianomaiset sopimusjärjestöt ovat yrittäneet neuvotteluin päästä yhteisymmärrykseen paitsi, jos toinen osapuoli ei ole vastannut perustellusti toisen kirjalliseen esitykseen viipymättä tai viimeistään yhden (1) kuukauden kuluessa.

3. Jos riitaisuutta, joka on syntynyt tämän sopimuksen soveltamisesta tai tulkinnasta, ei ole saatu neuvotteluteitse selvitetyksi, jätettäköön se työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

4. Asia voidaan myös jättää viisimiehisen alempana mainitulla tavalla kokoonpannun välimiesoikeuden käsiteltäväksi ja lopullisesti ratkaistavaksi.

15.2 Jatkuvan neuvottelun periaate

1. Mikäli toinen tämän työehtosopimuksen osapuolista haluaa tehdä aloitteen sopimuksen muuttamisesta taikka täydentämisestä, on tämän tehtävä siitä toiselle osapuolelle perusteltu kirjallinen esitys, johon tämän on viipymättä vastattava samalla tavalla kirjallisesti.

2. Mikäli osapuolet pääsevät sopimukseen sopimuksen muuttamisesta taikka täydentämisestä, muutos voidaan saattaa voimaan osapuolten sopimalla tavalla siitä riippumatta, että työehtosopimuksen voimassaolokausi ei ole päättynyt.

3. Muutoin osapuolten väliseen neuvottelumenettelyyn sovelletaan, mitä tässä sopimuksessa on määrätty neuvottelujärjestyksestä.

4. Edellä olevalla ei ole muutettu osapuolten välillä työehtosopimuslain perusteella voimassa olevaa työrauhavelvoitetta. Näin ollen, mikäli jatkuvan neuvottelun periaatteen mukaisesti käydyissä neuvotteluissa ei saavuteta tulosta, tämä ei tarkoita sen työehtosopimuksen määräyksen, johon muutosehdotus on kohdistunut, voimassa olon lakkaamista, saati tähän liittyvän työrauhavelvoitteen kumoutumista.

15.3 Välimiesoikeus

1. Tämän työehtosopimuksen osapuolet valitsevat erikseen jokaista riita-asiaa varten kaksi (2) jäsentä kumpikin. Puheenjohtajana toimii välimiesoikeuden valitsema henkilö tai mikäli valinnasta ei päästä yksimielisyyteen, valtakunnansovittelijan määräämä henkilö. Välimiehet määräävät kussakin asiassa erikseen, onko jommankumman riitapuolen kokonaan tai yhdessä toisen kanssa maksettava välimiesten kokoontumisesta ja asian käsittelystä aiheutuneet kustannukset sekä onko riitapuoli velvoitettava ja kuinka suurella määrällä korvaamaan toisen puolen oikeudenkäyntikulut.

2. Välimiesten on tätä sopimusta ja työehtosopimuslakia soveltaen käsiteltävä ja ratkaistava asia noudattaen mitä kulloinkin voimassa oleva laki välimiesmenettelystä säätää.

16 JÄRJESTÖTOIMINTA

16.1 Työhuonekunnat/Ammattiosastot

1. Suomen Merimies-Unionin jäsenten perustamilla työhuonekunnilla on oikeus järjestää työpaikoilla kokouksia, kuitenkin niin, etteivät ne häiritse työntekoa.

2. Ammattiosastojen valituilla toimihenkilöillä on oikeus käydä jäsenasioissa aluksilla.

3. Ammattiosastojen ilmoitukset, kokouskutsut ja tiedotteet saadaan laittaa luottamusmiessopimuksen tarkoittamalle ilmoitustaululle aluksella.

16.2 Asiamiehet

1. Suomen Merimies-Unionin asiamiehillä on oikeus Unionin ja ammatillisissa asioissa käydä laivoissa. Asiamiehellä on oltava Unionin antama valtakirja ja käynti ei saa häiritä laivaväen työntekoa.

2. Jos syntyy epäselvyyttä työntekijän palkasta tai muista työsuhteeseen liittyvistä asioista, on Suomen Merimies-Unionin asiamiehelle annettava kaikki valituksenalaisen tapauksen selvittämiseen vaikuttavat tiedot.

17 Aluksen luovuttaminen ja lipun vaihto

1. Mikäli varustamo luovuttaa aluksen tai vaihtaa sen lippuvaltiota ja mikäli toimenpide johtaa tilanteeseen, jossa työnantajalla on merityösopimuslain 8 luvun 3 §:n mukainen peruste työsopimuksen irtisanomiseen, varustamon ja sen työntekijöiden välisissä yt-neuvotteluissa on pyrittävä sopimaan riittävän pitkästä, työntekijöiden uudelleen työllistymisen mahdollistavasta siirtymäajasta.

2. Jos näissä neuvotteluissa ei päästä varustamoa ja työntekijöitä tyydyttävään lopputulokseen, asia siirretään ratkaistavaksi työehtosopimusosapuolten kesken.

3. Työehtosopimusosapuolet voivat myös neuvotella varustamon kannattavuutta parantavista toimenpiteistä, joilla aluksen luovuttaminen tai sen lippuvaltion vaihtaminen voidaan välttää, jos jompikumpi yt-neuvottelujen osapuolista edellä kuvatussa tilanteessa sitä pyytää.

4. Jos alus jatkaa luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen liikennöintiä samassa liikenteessä ja jos työntekijä jatkaa työskentelyä aluksella luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen, luovuttaja vastaa siitä, että työntekijälle maksetaan vähintään osapuolten välisen työehtosopimuksen suuruista palkkaa irtisanomisajalta.

5. Jos työntekijä ei jatka työskentelyä aluksella luovutuksen tai lipun vaihdon jälkeen ja jos luovuttajalla ei ole tarjota työntekijälle hänen ammattiaan vastaavaa työtä irtisanomisajaksi sekä jos työntekijä siirtyy irtisanomisaikana kolmannen työnantajan palvelukseen, eikä hän enää tämän johdosta ole työnantajan/luovuttajan käytettävissä, hän on kuitenkin oikeutettu saamaan hyväkseen palkan koko irtisanomisajalta edellyttäen, että hän on ilmoittanut siirtymisestä ennen kuin luovuttaja on ilmoittanut mahdollisesta korvaavasta työstä.

B PALKKAEHDOT MUISSA KUIN PIENTONNISTOALUKSISSA

18 PALKANMAKSU

1. Palkka maksetaan sen päivän alusta, jolloin työntekijä saapuu työhön, taikka jos hänen sopimuksentekopaikaltaan täytyy tehdä matka päästäkseen alukselle, sen päivän alusta, jolloin hän matkalle lähtee, taikka aluksen myöhästyessä siitä päivästä, jona työntekijän varustamon ohjeen mukaan oli saavuttava alukseen.

2. Työsuhteen kestäessä maksetaan työntekijän palkka kuukausipalkkana. Työsuhteen päättyessä maksettavan viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viipymättä, kuitenkin viimeistään kuudentena (6) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä. Sellaisissa poikkeustapauksissa, joissa palkkaa ei pidetä selvänä esimerkiksi siksi, että kaikki palkan osan suuruuden laskemista varten tarvittavat tiedot eivät ole vielä tiedossa työsuhteen päättyessä, viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viimeistään kymmenentenä (10) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä.

3. Palkka maksetaan kuukausipalkkana myös niiltä kuukausilta, jolloin työntekijä on ollut kokonaan tai osaksi palkallisella vapaalla maissa.

4. Kun työsuhde alkaa tai päättyy kesken kalenterikuukauden, lasketaan palkka tällaisen kuukauden osalta jakamalla kuukausipalkka 30:llä ja kertomalla tulos tämän kuukauden työsuhdepäivien lukumäärällä.

5. Muutoin palkan maksamisessa noudatetaan mitä merityösopimuslain 2 luvussa sekä merimiesten vuosilomalain 13 §:ssä sekä 15 §:n 1 momentissa on säädetty.

6. Aluksen ollessa satamassa työntekijällä on merityösopimuslain 2 luvun 20 §:n mukaan oikeus saada palkkansa kerran viikossa sanotun lain säätämin rajoituksin. Sellainen palkanmaksu on päivänä, jolloin työntekijä voimassa olevien määräysten mukaisesti nauttii puolta vapaapäivää, mikäli mahdollista, tehtävä ennen kello 12.00.

7. Työnantajan on annettava maksaessaan palkan tai tehdessään palkkaan korjauksia työntekijälle laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet.

8. Merityösopimuslain tai muun vastaavan lain mukaisella täydellä palkalla tarkoitetaan edellä kohdassa 2 määriteltyä kuukausiansiota.

19 PUUTTUVANMIEHEN PALKKA

1. Katso liite 7.

20 TAULUKKOPALKAT

20.1 Yleistä

1. Työsopimusta tehtäessä tulee käyttää työehtosopimuksen mukaisia ammattinimikkeitä.

2. Mikäli kuitenkin sopimuskauden aikana katsotaan tarpeelliseksi lisätä ammattinimikkeitä, joita ei ole mainittu sopimuksessa, tulee palkka- ym. ehdoista ensin sopia allekirjoittajaosapuolten kesken.

3. Jos jollakin tämän taulukon alaisella henkilöllä on uuden palkkausasteikon voimaantullessa siinä mainittua suurempi palkka, ei hänen palkkansa vähennetä.

20.2 Erinäiset palkkausperusteet

1. Yhdelle konemiehistä (ei koske sähkömiestä) on maksettava vähintään donkeymiehen palkka.

2. Mikäli tankkialuksessa ei ole pumppumiestä, on sille miehistöön kuuluvalle, joka hoitaa pumppumiehen tehtävät, maksettava pumppumiehen palkka.

3. Otettaessa laivaan konepäivämies on hänelle maksettava vähintään kone/moottorimiehen palkka. Milloin häneltä vaaditaan sorvaus- tai hitsaustaitoa, on hänelle maksettava korjausmiehen palkka.

4. Ellei 6000 dw-tonnin aluksissa ole kirvesmiestä on yhdelle matruuseista maksettava kirvesmiehen palkka.

5. Aluksessa, jossa ei ole talousosaston esimiestä/kokkistuerttia, on kokkia sopimusehtojen suhteen pidettävä kokkistuerttina.

6. Vähintään 6000 dw-tonnin aluksissa yhdelle matruuseista on maksettava korjausmiehen palkka.

20.3 Palkat rahtialuksissa

1. Katso liite 1.

20.4 Palkat matkustaja-aluksissa

1. Katso liite 1.

21 PALKANLISÄT

21.1 Kokemuslisä

1. Työntekijä on oikeutettu kokemuslisään, joka vastaa 5 % peruspalkasta 3, 5, 8, 11, 14 ja 17 vuoden keskeytymättömän työsuhteen jälkeen samassa varustamossa.

2. Neljä ensimmäistä kokemuslisää maksetaan varustamosta riippumatta työntekijälle, joka on ollut työsuhteessa vähintään 3, 5, 8 tai vastaavasti 11 vuotta.

3. Seuraavia varustamoon sidottuja kokemuslisiä laskettaessa huomioidaan enintään yhdentoista vuoden työsuhde varustamosta riippumatta.

4. Taloushenkilökuntaan kuuluva työntekijä saa neljä ensimmäistä kokemuslisää varustamosta riippumatta, edellyttäen, että hän on ollut työsuhteessa talousosastossa aluksessa vähintään 3, 5, 8 tai vastaavasti 11 vuotta. Seuraavia varustamoon sidottuja kokemuslisiä laskettaessa huomioidaan enintään yhdentoista vuoden työsuhde talousosastossa aluksessa varustamosta riippumatta.

5. Kokemuslisään oikeutettava aikaa laskettaessa on varustamoja, jotka ovat yhteisen johdon alaisina, pidettävä yhtenä varustamona.

6. Milloin työntekijä palaa uudelleen varustamoon työsuhteeseen, on hän kokemuslisiä laskettaessa oikeutettu lukemaan hyväkseen aikaisemman keskeytymättömän työsuhdeaikansa varustamossa.

7. Työntekijän tulee esittää asianmukaiset todistukset em. työnantajasta riippumattomien työsuhteiden osalta, jotta nämä ajat huomioitaisiin.

21.1.1 Kokemuslisään oikeuttava aika

1. Kokemuslisiin oikeuttava aika on hankittava sisäliikennettä kaukaisemmassa liikenteessä (= rannikko- tai sitä kaukaisemmassa liikenteessä). Varustamosta riippumattomiin kokemuslisiin luetaan hyväksi myös ulkomaalaisella aluksella hankittu palvelusaika.

2. Kokemuslisään oikeuttavaan aikaan luetaan myös aika, jolloin työntekijä on ollut vuosi- tai vastikelomalla sekä myös aika, jolloin työntekijä työsuhteen kestäessä on ollut estynyt työtä suorittamasta:

1) työpaikan muiden työntekijöiden vuosilomien takia;
2) reservin harjoituksen tai ylimääräisen palveluksen takia, jos hän on palannut työhön välittömästi tällaisen esteen lakattua;
3) merimiesten vuosilomalain 3 § 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetun keskeytyksen johdosta;
4) työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tai laivaväen lääkärintarkastuksista annetussa laissa (1171/2010) tarkoitetun tai työnantajan määräämän tahi sairaudesta taikka tapaturmasta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi;
5) merityösopimuslaissa säädetyn raskaus-, erityisraskaus- tai vanhempainvapaan aikana;
6) sellaisen kunnallisen tai muun julkisen luottamustehtävän taikka todistajana kuulemisen takia, josta lain mukaan ei ole ollut oikeutta kieltäytyä tai josta kieltäytyminen olisi ollut sallittua vain laissa mainitun erityisen syyn perusteella;
7) sairauden leviämisen estämiseksi annetun viranomaisen määräyksen takia;
8) työnsä edellyttämän matkustamisen takia, mikäli tällaisia matkustuspäiviä ei muuten luettaisi hänen työpäivikseen;
9) muusta syystä, mikäli työnantaja lain mukaan on ollut velvollinen maksamaan työntekijälle poissaolosta huolimatta tällaiselta päivältä palkan; sekä
10) työnantajan suostumuksella työn edellyttämään koulutukseen osallistumisen vuoksi, kuitenkin siten, että työssäolopäivien veroisiksi voidaan sopia luettavaksi vain 30 päivää kerrallaan.

21.1.2 Työsuhteen keskeytykset

21.1.2.1 Kausiliikenne

1. Kausiliikenteessä olevan matkustaja-aluksen työntekijälle lasketaan hyväksi se aika, jonka hän peräkkäisinä purjehduskausina on ollut työsuhteessa kausiliikenteen matkustaja-aluksissa. Tällöin katsotaan kokemuslisiä laskettaessa 11 kuukautta yhdeksi (1) vuodeksi.

21.1.2.2 Keskeytykset työntekijästä riippumattomista syistä

1. Jos työntekijän työsuhde päättyy hänestä riippumattomista syistä, joita ovat varustamon konkurssi, varustamon lopettaminen sekä liikkeen luovutus ja

merityösopimuslain 12 luvun 4 §:ssä mainitut syyt, hän on seuraavassa työsuhteessaan oikeutettu laskemaan hyväkseen ne kokemuslisät, jotka hänellä edellisen työsuhteen päättyessä oli.

21.2 Öljynkuljetuslisä

1. 10 % peruspalkasta säiliöaluksissa, jotka kuljettavat poltto-, raaka- tai voiteluöljyä ja/tai niihin rinnastettavia aineita. Lisä maksetaan myös säiliöaluksissa, jotka kuljettavat puristettuja, nesteytettyjä tai paineen alla liuotettuja kaasuja, tulenarkoja nesteitä, tulenarkoja itsesytytykselle alttiita aineita, jotka veden kanssa synnyttävät syttyviä kaasuja, orgaanisia peroksideja, hapettavia, myrkyllisiä, saastuttavia tai muita vaarallisia aineita.

2. Aluksen ollessa satamassa lisä maksetaan enintään 20 päivältä tulopäivän jälkeen, kuitenkin aina siltä ajalta, minkä lastissa tai osalastissa oleva alus joutuu olemaan satamassa ja/tai redillä.

21.3 Valtamerilisä

1. Valtameriliikenteessä toimivassa aluksessa suoritetaan valtamerilisä liitteen 1. mukaisesti.

2. Lisä maksetaan
   1) kaikilla aluksilla, jotka ovat säännöllisesti linjaliikenteessä valtamerentakaisiin satamiin, koko työssäoloajalta kuitenkin enintään 20 päivältä sellaiselta ajalta, jolloin alus on poissa liikenteestä korjauksen tai muun syyn takia;
   2) muilla valtamerentakaisiin satamiin kulkevilla aluksilla siitä päivästä lukien, jolloin alus lähtee viimeisestä Euroopan liikenteeseen kuuluvasta lastaus- tai purkaussatamasta valtameren takaisiin satamiin tai laivaväki noutaa varustamolle uutta alusta Euroopan ulkopuolisesta satamasta ja siihen päivään saakka, jolloin alus saapuu ensimmäiseen Euroopan liikenteeseen kuuluvaan lastaus- tai purkaussatamaan ja enintään 20 päivältä tämän jälkeen. Jos kuitenkin tällainen alus tekee kaksi tai useampaa jatkuvaa matkaa valtameriliikenteessä, maksetaan lisä kuten yllä myöskin satama-ajalta ensimmäiseltä matkalta paluun jälkeen. Verrattavissa lastaus- ja purkaussatamaan on tässä suhteessa myös korjaus- ja riisumissatama. Edelleen on ko. lisä maksettava, jos alus liikenteessä Pohjoisella Jäämerellä on saapunut satamaan, joka sijaitsee 45º itäisen pituusasteen itäpuolella.

3. Euroopan liikenteellä tarkoitetaan liikennettä itämerenliikennealueen ulkopuolella Vienanmeren satamiin pohjoisessa, 11º läntiseen pituuteen lännessä sekä Välimerelle ja siihen liittyville vesille, ei kuitenkaan Suezia kauemmaksi.

21.3.1 Korotettu valtamerilisä

1. Valtamerilisä maksetaan korotettuna 125 %:lla siltä ajalta, jonka alus yksinomaan on liikenteessä Pohjois- ja/tai Etelä-Amerikan satamien välillä sen alueen sisäpuolella, jonka rajana idässä on 30º läntistä pituutta, etelässä 60º eteläistä leveyttä ja lännessä 170º läntistä pituutta.

2. Korotettu lisä maksetaan siitä päivästä lukien, jolloin alus yllä mainitun alueen sisäpuolella alkaa lastata toista sanotun alueen sisäpuolella olevaa satamaa varten siihen päivään saakka, jolloin alus lähtee viimeisestä alueen sisäpuolella olevasta satamasta.

21.4 Suuraluslisä

1. Vähintään 30 000 dwt:n aluksissa alipäällystön (pursimies, kirvesmies, pumppumies, sähkömies ja korjausmies, sorvari ja donkeymies) peruspalkka on 2,5 % ja vähintään 80 000 dwt:n aluksessa 5 % vastaavaa taulukkopalkkaa korkeampi.

21.5 Yleistoimi

1. Yleistoimeen otettu työntekijä on oikeutettu 10 %:lla korotettuun peruspalkkaan. (Palkka yt-lisineen liitteessä 1.)

21.6 Kokki-stuertin pätevyyslisä

1. Kokki-stuertti, jolla on talousesimiehen pätevyystodistus, on oikeutettu taulukkopalkkaa 10 % korkeampaan peruspalkkaan.

2. Kokki-stuertti, jolla on talousesimiehen pätevyystodistus, on edellisen kohdan lisäksi oikeutettu liitteen 1 mukaiseen, peruspalkkaa korottavaan pätevyyslisään.

21.7 Stuertin pukuraha

1. Pukuraha maksetaan liitteen 1 mukaisesti säännöllisessä liikenteessä kulkevassa aluksessa, jos virkapukua käytetään. Niin sanotun patrullipuvun tai vastaavan vaateparren käyttäminen ei oikeuta pukurahaan.

2. Virka- ja arvomerkkejä luovuttaa laivanvarustamo maksutta, jos stuerttia vaaditaan käyttämään niitä.

21.8 Varustamolisä matkustaja-aluksissa

1. Kone- ja kansimiehistölle maksetaan liitteen 1 mukainen varustamolisä. (Varustamolisä on sisällytetty palkkataulukkoihin kohdassa 20.4)

22 ERINÄISET KORVAUKSET

22.1 Varallaolokorvaus

1. Mikäli työntekijä määrätään vapaa-aikanaan jäämään alukselle varallaoloa varten merityösopimuslain 4 luvun 6 §:n perusteella, tai muun siihen liittyvän tärkeän syyn vuoksi, korvataan hänelle jokaiselta alkaneelta tunnilta

arkipäivänä	1/320 kuukausipalkasta ja
pyhäpäivänä	1/160 kuukausipalkasta.

2. Varallaoloaikana tehdystä työstä maksetaan varallaolokorvauksen asemasta ylityökorvaus. Ilmoitus varallaolosta on työntekijälle pyrittävä antamaan hyvissä ajoin ennen säännöllisen työajan päättymistä.

3. Jos työntekijä vapaa-aikanaan määrätään saapumaan alukselle työhön jonkin tehtävän suorittamista varten, maksetaan siitä kahden (2) arkiylityötunnin korvaus siinä tapauksessa, ettei hän edellä ensimmäisessä kappaleessa määrätyn perusteella ole oikeutettu varallaolokorvaukseen.

4. Mikäli rahti- tai matkustaja-aluksen kansi- ja konemiehistöön kuuluva työntekijä määrätään aluksen ollessa merellä olemaan vapaa-aikanaan työntekovalmiudessa siten, että hän joutuu kantamaan mukanaan hakulaitetta, radiopuhelinta tai muuta vastaavaa teknistä apuvälinettä, hänelle maksetaan valmiudessa oloon käytetyltä ajalta korvaus kuten edellisessä kappaleessa on määrätty.

22.2 Lastinkäsittelykorvaus

1. Mikäli aluksen miehistön jäsen osallistuu poikkeustapauksessa lastinkäsittelyyn, kiinnitykseen ja/tai irrotukseen aluksessa, hänelle maksetaan

tavanomaisen palkan ohella jokaiselta lastinkäsittelyyn käytetyltä tunnilta [4] korvaus, jonka suuruus on 1/164 taulukkopalkasta. Vinssimiehelle suoritetaan lastinkäsittelykorvaus, kun hän ajaa vinssiä lastauksen ja purkauksen yhteydessä.

22.3 Tarjoilukorvaus

22.3.1 Rahtialukset

1) Tilapäiset matkustajat

1. Jos rahtilaivassa tilapäisesti kuljetetaan matkustajia tai vieraita, maksaa varustamo näistä talousosaston esimiehelle, kokkistuertille, kokille, II kokille ja talousapulaiselle kullekin, mikäli heille matkustajien tai vieraiden kuljetuksesta on aiheutunut lisätyötä, korvausta liitteen 1 mukaan seuraavasti:

1) perusmaksu maksetaan kutakin matkustajaa kohden;
2) lisäkorvaus maksetaan kutakin matkustajaa ja päivää kohden.

Tämä on määräys, joka edellyttää taloushenkilökunnan työmäärän lisääntymistä ja koskee ainoastaan sellaisia lastilaivoja, joissa ei ole ylimääräistä palveluskuntaa matkustajia varten tai joissa henkilökunta ei jo ennestään saa mitään korvausta matkustajista.

2. Matkustajaksi tai vieraaksi katsotaan henkilö, myös laivaväkeen kuuluvan perhejäsen, joka vuorokautta pitemmän ajan on laivalla.

2) Tilapäiset ruokavieraat

3. Kun lastialuksessa tilapäisesti laivanvarustajan/päällikön suostumuksella tarjotaan ruokaa muille kuin edellä tässä kohdassa tarkoitetuille henkilöille, maksetaan keittiöhenkilökunnalle kullekin liitteen 1 mukainen korvaus henkilöä ja päivää kohden ruokailukertojen lukumäärästä riippumatta. Tämä korvaus maksetaan myös maista tulleen työväen ruokaillessa aluksessa. Korvausta ei makseta luotseista, tulli- ja vartiomiehistä eikä myöskään laivaväen perheenjäsenistä.

[4] Soveltamisohje: osapuolet toteavat yhteisenä näkemyksenään, että lastinkäsittelykorvaus maksetaan aina täysiltä tunneilta (30.5.3016)

22.3.2 Matkustaja-alukset

1. Talousapulaiselle maksetaan, kun matkustaja-aluksessa laivaväen messeissä tilapäisesti varustamon/päällikön suostumuksella tarjotaan ruokaa muille kuin laivaväkeen kuuluville henkilöille liitteen 1 mukainen korvaus tilapäistä ruokailijaa ja päivää kohden ruokailukertojen lukumäärästä riippumatta. Korvausta ei kuitenkaan makseta luotseista, tulli- ja vartiomiehistä eikä myöskään laivaväen perheenjäsenistä.

22.4 Yötyökorvaus rahtialuksessa

1. Rahtialuksessa konehuoneen ollessa miehittämättömänä vuorotyöntekijälle suoritetaan yötyökorvaus kello 00.00–04.00 tehdystä työstä.

22.5 Likaisen työn korvaus

1. Työntekijällä on oikeus saada liitteestä 1 ilmenevä korvaus likaisesta työstä joka kerralta, kun hän joutuu siivoamaan tai työssään käsittelemään tavanomaisesta poikkeavassa määrin oksennusta, ulosteita tai muita vastaavia eritteitä taikka verta. Työstä, joka tehdään jätevesisäiliöiden ja –kuilujen sekä putkistojen puhdistamiseksi, avaamiseksi ja korjaamiseksi ja jossa joudutaan käsittelemään edellä mainittuja eritteitä tai verta, maksetaan kuitenkin liitteestä 1 ilmenevä korvaus jokaiselta alkavalta tunnilta.

2. Edellä tarkoitetuissa tilanteissa on otettava yhteyttä työnjohtoon, jolloin samalla todetaan, onko kysymyksessä em. erikseen korvattava työ.

22.6 Korvaus harjoittelijan ohjaamisesta

1. Mikäli aluksella työskentelee harjoittelija, hänen välittömästä ohjaamisestaan vastaavaksi on nimettävä miehistön jäsen, jolle maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta ohjaamiseen käytettävältä vuorokaudelta palkkaliitteen mukaista korvausta.

22.7 Sodanvaaralisä

1. Mikäli alus kulkee sodanvaara-alueella tai sodanvaaran kaltaiseksi määritetyllä alueella, noudatetaan mitä sodanvaarasopimuksessa on määrätty. (Liite 14.)

23 TALOUSHENKILÖKUNNAN PALVELURAHA MATKUSTAJA-ALUKSISSA

1. Palveluraha maksetaan 3 % aluksella suoritetusta tarjoilusta ja myynnistä, lukuun ottamatta myymälässä pulloittain myytävää alkoholia. Palvelurahan vähimmäismäärät liitteessä 1.

2. Vuodepaikkojen kunnostamisesta maksetaan palvelurahaa liitteen 1 mukaisesti. Tämä ei koske Merimies-Unionin ja varustamon erikseen sopimia risteilyaluksia. Hyttiemäntä/-siivoojan taulukkopalkkaan sisältyy palveluraha 20 vuodepaikasta vuorokaudessa.
3. Palveluraha maksetaan vain Suomen Merimies-Unioni jäsenille ja se jaetaan taloushenkilökuntaan kuuluvien kesken varustamon ja Merimies-Unionin siitä erikseen sopimalla tavalla. Palveluraha ei sisällä ylityökorvausta.

4. Edellä 1 ja 2 kohdissa mainitut palvelurahat, jotka maksetaan työvuorolta, otetaan huomioon vuosi- ja sairaslomapalkkaa laskettaessa.

24 LUONTOISEDUT

24.1 Korvaus ravinnosta ja asunnosta

1. Milloin työntekijälle ei ole varattu ravintoa ja asuntoa aluksessa, varustamon on järjestettävä vastaavat edut maissa tai suoritettava hänelle näitä etuja vastaava kohtuullinen korvaus. Kohtuulliseksi ravintokorvaukseksi katsotaan liitteen 1 mukaiset euromäärät.

2. Asialliset kulut asunnosta korvataan laskun mukaan.

24.2 Luontoisetujen korvaus vuosiloman aikana

1. Korvaus luontoiseduista maksetaan sen suuruisina kuin tämän työehtosopimuksen liitteessä 1 on mainittu.

2. Merimiesten vuosilomalain 13 § 2 momentin kerrointa 1,18 jolla korotetaan työntekijän päiväpalkkaa vuosiloman aikana, ei ole sovellettava loman aikana maksettaviin luontoisetujen korvauksiin.

3. Loman aikana maksetaan luontoisetujen korvaus myös sunnuntailta, kirkolliselta juhlapäivältä, itsenäisyyspäivältä, juhannusaatolta ja vapunpäivältä sekä jouluaatolta ja pääsiäislauantailta.

4. Lomakorvausta maksettaessa korvataan luontoisedut vain niiltä päiviltä, joilta kyseessä oleva lomakorvaus maksetaan.

24.3 Luontoisetujen korvaus vastikeaikana

1. Korvaus luontoiseduista maksetaan sen suuruisena kuin tämän työehtosopimuksen liitteessä 1 on mainittu.

2. Milloin vastike suoritetaan arkipäivänä annettavana vapaa-aikana, on työntekijä oikeutettu luontoisetujen korvaukseen merimiesten vuosilomalaissa säädettyjen perusteiden mukaisesti koko vastikevapaa-ajalta. Luontoisedut maksetaan siis myös vastikevapaa-aikaan sisältyviltä lauantailta, sunnuntailta, kirkollisilta juhlapäiviltä, itsenäisyyspäivältä, juhannusaatolta, vapunpäivältä sekä jouluaatolta, vaikka näiltä päiviltä ei vähennetä vastiketunteja.

3. Puolen päivän vastikevapaa vuorottelun puitteissa, oikeuttaa puolen päivän luontoisetukorvaukseen.

4. Milloin vastike suoritetaan vapaa-aikana kotimaan satamassa tai sopimuksesta ulkomaan satamassa on työntekijä oikeutettu luontoisetujen korvaukseen merimiesten vuosilomalaissa säädettyjen perusteiden mukaisesti jokaiselta täydeltä vastikepäivältä ja niihin liittyviltä lauantai- ja/tai pyhäpäiviltä, kun hän ei ruokaile aluksessa edellyttäen, että hän on ilmoittanut tästä talousosaston esimiehelle viimeistään edellisenä päivänä ennen työajan päättymistä.

5. Työntekijä on oikeutettu luontoisetujen korvaukseen poistuessaan Suomen satamassa aluksesta lauantain ja/tai sunnuntain ajaksi, edellyttäen, että hän ei ruokaile aluksessa ja että hän on ilmoittanut tästä talousosaston esimiehelle viimeistään edellisenä päivänä ennen työajan päättymistä.

24.4 Luontoisetujen korvaus sairausaikana

1. Kun työntekijä on sairauden, vamman tai tapaturman vuoksi estynyt tekemään työtään, hänellä on oikeus saada työnteon estymisen ajalta liitteen 1 mukainen luontoisetukorvaus, kuitenkin enintään 42 päivältä, vaikka hän palaa kotiinsa. Korvausta ei kuitenkaan makseta siltä ajalta, kun työntekijää hoidetaan sairaalassa.

24.5 Vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus lyhyissä työsuhteissa

1. Alle 14 vuorokauden mittaisissa työsuhteissa vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus suoritetaan seuraavasti:

1-3 vrk:n työsuhde	0,5 x ravinto- ja asuntokorvaus
4-6 vrk:n työsuhde	1 x ravinto- ja asuntokorvaus
7-9 vrk:n työsuhde	1,5 x ravinto- ja asuntokorvaus
10-13 vrk:n työsuhde	2 x ravinto- ja asuntokorvaus

C PALKKAEHDOT PIENTONNISTOALUKSISSA

25.1 Palkkaus

1. Työnantajan on annettava maksaessaan palkan tai tehdessään palkkaan korjauksia työntekijälle laskelma, josta käyvät ilmi palkan suuruus ja sen määräytymisen perusteet.

25.1.1 Takuupalkat

1. 1:1- ja 2:1-vuorottelun mukaiset takuupalkkataulukot liitteenä 1.

2. Rahana suoritettava ylityökorvaus on tunnilta arkipäivänä tehdystä ylityöstä vähintään 1/106 ja pyhäpäivänä tehdystä ylityöstä vähintään 1/67 työntekijän kuukausipalkasta

25.1.2 Kokemuslisät

1. Kokemuslisä, joka vastaa 4 % takuupalkasta, lasketaan 3, 7, 10 ja 13 vuoden palvelun sekä 1.1.2002 lukien 16 vuoden meripalvelun (palvelulla tarkoitetaan koko työsuhteen kestoaikaa) jälkeen. EU- tai ETA-maihin rekisteröidyillä aluksilla sekä varustamoon kuuluvan ulkomaisen yhtiön aluksella kokemuslisäkertymään oikeuttavat kaikki miehistöasemassa palvellut vuodet. kokemuslisiin oikeuttava palvelusaikaa on rannikko- tai sitä laajemmassa liikenteessä saatu palvelusaika.

2. Tässä sopimuksessa tarkoitetun palvelusajan pituutta määritettäessä katsotaan yhteisen johdon alaisina olevien varustamoiden sekä varustamoiden, joista toinen omistaa toisesta vähintään 51 %, muodostavan saman varustamon.

3. Kokemuslisään oikeuttavaan aikaan luetaan myös aika milloin työntekijä työsuhteen kestäessä on estynyt työtä suorittamasta

1) työpaikan muiden työntekijäin vuosilomien takia;
2) reservin harjoituksen tai ylimääräisen palveluksen takia, jos hän on palannut työhön välittömästi tällaisen esteen lakattua;
3) merimiesten vuosilomalain 3 §:n 2 momentin 3-kohdassa tarkoitetun keskeytyksen johdosta;
4) työterveyshuoltolaissa (1383/2001) tai laivaväen lääkärintarkastuksista annetussa laissa (1171/2010) tarkoitetun tai työnantajan määräämän tahi sairaudesta taikka tapaturmasta johtuvan lääkärintarkastuksen vuoksi;
5) merityösopimuslaissa säädetyn raskaus-, erityisraskaus – tai vanhempainvapaan aikana;
6) sellaisen kunnallisen tai muun julkisen luottamustehtävän taikka todistajana kuulemisen takia, josta lain mukaan ei ole ollut oikeutta kieltäytyä tai josta kieltäytyminen olisi ollut sallittua vain laissa mainitun erityisen syyn perusteella;
7) sairauden leviämisen estämiseksi annetun viranomaisen määräyksen takia;
8) työnsä edellyttämän matkustamisen takia, mikäli tällaisia matkustuspäiviä ei muuten luettaisi hänen työpäivikseen;
9) muusta syystä, mikäli työnantaja lain mukaan on ollut velvollinen maksamaan työntekijälle poissaolosta huolimatta tällaiselta päivältä palkan; sekä
10) työnantajan suostumuksella työn edellyttämään koulutukseen osallistumisen vuoksi, kuitenkin siten, että työssäolopäivien veroisiksi voidaan sopia luettavaksi vain 30 päivää kerrallaan.

25.1.3 Lastinkäsittelykorvaus

1. Lastinkäsittelyä on työ, joka ei ole perinteistä aluksen merikelpoiseksi saattamiseen liittyvää merimiestyötä. Lastinkäsittelyyn kuuluu myös lastin siirto, lastin tuenta, kiinnitys tai irrotus, jota tehdään lastiruumissa aluksen ollessa satamassa.

2. Milloin aluksen laivaväki poikkeustapauksissa osallistuu varsinaiseen lastinkäsittelyyn tai kylmäkonttien kytkemiseen aluksessa, siitä maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta tunnilta [5)]1/164 takuupalkasta.

[5] Soveltamisohje: osapuolet toteavat yhteisenä näkemyksenään, että lastinkäsittelykorvaus maksetaan aina täysiltä tunneilta (30.5.3016)

3. Milloin roro-aluksen laivaväki poikkeustapauksessa osallistuu lastinkäsittelyyn, kiinnitykseen ja/tai irrotukseen taikka kylmäkonttien kytkemiseen aluksessa, siitä maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta tunnilta 1/164 takuupalkasta.

4. Työaikakirjanpitoon on merkittävä erikseen kaikki ne tunnit, mitkä liittyvät lastinkäsittelyyn.

5. Suomen Varustamot ry:n jäsenvarustamoiden alusten laivaväki voi suorittaa poikkeustapauksissa edellä mainittua lastinkäsittelytyötä, jota perinteisesti ovat tehneet ahtaustyöntekijät. Tämä edellyttää, että asiasta on sovittu ennakolta periaatteet työntekijöiden suostumuksella heitä edustavien ammattiliittojen kanssa.

25.1.4 Valtamerilisä ja säiliö- ja erikoisaluslisä

1. Kun alus on valtameriliikenteessä, korotetaan takuupalkkoja 3 %:lla. Valtameriliikenteellä tarkoitetaan liikennettä seuraavien rajojen ulkopuolella: 11° läntistä pituutta, 30° pohjoista leveyttä ja 45° itäistä pituutta.

2. Kun alus on liikenteessä yksinomaan Pohjois- ja/tai Etelä-Amerikan satamien välillä ja sen alueen sisäpuolella, jonka rajana on idässä 30° läntistä pituutta, etelässä 60° eteläistä leveyttä ja lännessä 170° läntistä pituutta, korotetaan takuupalkkoja 1 kappaleen 3 %:n asemasta 7 %:lla.

3. Yllä olevat lisät lasketaan takuupalkkataulukon 0-taulukosta ja lisätään kuukausiansioon. Lisää maksetaan työntekijän matkustaessa alukselle Suomesta ja palatessa alukselta Suomeen; matkallelähtövuorokauden alusta matkalta-paluuvuorokauden loppuun.

4. Edellä mainittu lisä maksetaan kaikilla aluksilla, jotka ovat säännöllisesti linjaliikenteessä valtamerentakaisiin satamiin koko työssäoloajalta, kuitenkin enintään 20 päivää sellaiselta ajalta, jolloin alus on poissa liikenteestä korjauksen tai muun syyn takia.

5. Muilla valtamerentakaisiin satamiin kulkevilla aluksilla lisä maksetaan siitä päivästä lukien, jolloin alus lähtee viimeisestä Euroopan liikenteeseen kuuluvasta lastaus- tai purkaussatamasta valtamerentakaisiin satamiin, siihen päivään saakka, jolloin alus saapuu ensimmäiseen Euroopan liikenteeseen kuuluvaan lastaus- tai purkaussatamaan ja enintään 20 päivältä tämän jälkeen.

6. Jos kuitenkin tällainen alus tekee kaksi tai useampaa jatkuvaa matkaa valtameriliikenteessä, maksetaan lisää kuten yllä myöskin satama-ajalta

ensimmäiseltä matkalta paluun jälkeen. Verrattavissa lastaus- ja purkaussatamaan on tässä suhteessa myös korjaus- ja riisumissatama.

7. Korotettu lisä maksetaan siitä päivästä lukien, jolloin alus on yllä mainitun liikenteen sisäpuolella, alkaa lastata toista sanotun alueen sisäpuolella olevaa satamaa varten, siihen päivään saakka, jolloin alus lähtee viimeisestä alueen sisäpuolella olevasta satamasta.

8. Säiliö- ja erikoisaluksissa, jotka kuljettavat poltto-, raaka- tai voiteluöljyä ja/tai niihin rinnastettavia aineita taikka puristettuja, nesteytettyjä tai paineen alla liuotettuja kaasuja, tulenarkoja nesteitä, tulenarkoja itsesytytykselle alttiita aineita, jotka synnyttävät veden kanssa syttyviä kaasuja, orgaanisia peroksideja, hapettavia, myrkyllisiä, saastuttavia tai muita aineita, työskenteleville maksetaan säiliö- ja erikoisaluslisä, jonka suuruus on 10 % takuupalkasta.
9. Lisä maksetaan aluksen ollessa satamassa enintään 20 päivältä tulopäivän jälkeen, kuitenkin aina siltä ajalta, jonka lastissa tai osalastissa oleva alus joutuu olemaan satamassa ja/tai redillä.

25.1.5 Tarjoilukorvaus

1. Jos pientonnistoaluksessa tilapäisesti kuljetetaan matkustajia tai vieraita, maksaa varustamo näistä kokkistuertille liitteen 1 mukaisesti korvauksen päivältä, mikäli hänelle matkustajien tai vieraiden kuljetuksesta on aiheutunut lisätöitä. Korvausta ei makseta laivaväen perheenjäsenistä.

25.1.6 Tilapäiset ruokavieraat

1. Kun pientonnistoaluksessa tilapäisesti varustajan/päällikön suostumuksella tarjotaan ruokaa, maksetaan kokkistuertille liitteen 1 mukainen korvaus henkilöä ja päivää kohden ruokailukertojen lukumäärästä riippumatta. Korvausta ei makseta luotseista, tulli- ja vartiomiehistä eikä myöskään laivaväen perheenjäsenistä.

25.1.7 Tilapäinen toimi (työtehtävien muutos)

1. Milloin työntekijä tilapäisesti on ollut vakinaista tointaan ylemmässä toimessa, korvataan hänelle vuorottelujärjestelmän mukaisina vapaapäivinä sen toimen edellyttämän palkan mukaan, missä vapaa-päivät kulloinkin on ansaittu.

25.1.8 Puuttuvan miehen palkka

1. Jos työntekijämäärä matkan kestäessä vähenee, on siten syntynyt palkan säästö siltä ajalta, jonka alus on merellä, jaettava jäljellä olevien työntekijäin kesken sen mukaan, kuin kunkin työ on lisääntynyt, kuitenkin vain mikäli työstä ei ole suoritettu ylityökorvausta sen mukaan, kuin siitä on säädetty erikseen.

2. Tätä säännöstä on sovellettava myös, milloin alus on matkan alkaessa ollut vajaamiehitetty.

25.1.9 Luontoisedut

1. Niissä tapauksissa, jolloin laivahenkilökunnalle ei voida varata ravintoa ja asuntoa laivalla, varustamon on järjestettävä vastaavat edut maissa tai suoritettava hänelle näitä etuja vastaava kohtuullinen korvaus, kuitenkin vähintään yleisten valtion matkakustannusten korvausperiaatteiden mukaisesti

25.1.10 Sodanvaaralisä

1. Mikäli alus kulkee sodanvaara-alueella tai sodanvaaran kaltaiseksi määritetyllä alueella, noudatetaan mitä sodanvaarasopimuksessa on määrätty. (Liite 14)

25.1.11 Korvaus harjoittelijan ohjaamisesta

1. Mikäli aluksella työskentelee harjoittelija, hänen välittömästä ohjaamisestaan vastaavaksi on nimettävä miehistön jäsen, jolle maksetaan tavanomaisen palkan ohella jokaiselta ohjaamiseen käytettävältä vuorokaudelta palkkaliitteen 1 mukaista korvausta.

25.1.12 Palkka työsuhteen päättyessä

1. Työsuhteen päättyessä maksettavan viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viipymättä, kuitenkin viimeistään kuudentena (6) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä. Sellaisissa poikkeustapauksissa, joissa palkkaa ei pidetä selvänä esimerkiksi siksi, että kaikki palkan osan suuruuden laskemista varten tarvittavat tiedot eivät ole vielä tiedossa työsuhteen päättyessä, viimeisen palkan on oltava työntekijän käytettävissä tai nostettavissa viimeistään kymmenentenä (10) arkipäivänä työsuhteen päättymisestä.

25.1.13 Vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus lyhyissä työsuhteissa

1. Alle 14 vuorokauden mittaisissa työsuhteissa vuosilomakorvaukseen sisältyvä ravinto- ja asuntokorvaus suoritetaan seuraavasti:

1-3 vrk:n työsuhde	0,5 x ravinto- ja asuntokorvaus
4-6 vrk:n työsuhde	1 x ravinto- ja asuntokorvaus
7-9 vrk:n työsuhde	1,5 x ravinto- ja asuntokorvaus
10-13 vrk:n työsuhde	2 x ravinto- ja asuntokorvaus.

25.1.14 Täyden palkan määritelmä

1. Merityösopimuslain tai muun vastaavan lain mukaisella täydellä palkalla tarkoitetaan palkkaa, joka sisältää tämän työehtosopimuksen tarkoittaman takuupalkan ja muut lisät sekä korvaukset.

25.1.15 Korvaus ruuan laittamisesta

1. Mikäli pientonnistoon kuuluvan aluksen miehistön jäsen joutuu tekemään ruokaa laivaväelle, hänelle on maksettava palkkaliitteen mukainen korvaus. Korvaus maksetaan ainoastaan yhdelle aluksen työntekijälle.

26 TYÖEHTOSOPIMUKSEN NÄHTÄVÄNÄPITO JA KÄÄNTÄMINEN

1. Työnantajan on pidettävä työehtosopimus työntekijöiden vapaasti saatavilla aluksen ilmoitustaululla.

2. Työehtosopimukseen osallisen työnantajajärjestön on yhden (1) kuukauden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta toimitettava se jäljennöksenä sekä sähköisesti työsuojelusta ja sen valvonnasta vastaavalle ministeriölle.

3. Ulkomaanliikenteessä toimivissa aluksissa työehtosopimuksen on oltava nähtävillä myös englanninkielisenä. Työnantajajärjestö huolehtii riittävin osin työehtosopimuksen kääntämisestä englanniksi tai muulle aluksen työkielelle.

27 VOIMASSAOLOAIKA

Tämä sopimus on voimassa maaliskuun 1. päivästä 2024 helmikuun 28. päivään 2026.

PUITESOPIMUS

1 Yleistä

Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetussa laissa (1277/2007) on asetettu eräitä edellytyksiä sille, että valtiovalta omalta osaltaan taloudellisen avustuksen muodossa tukee pyrkimyksiä säilyttää suomalainen tonnisto ja merimieskunta. Tuen edellytyksenä on, että kauppa-alusluetteloon merkittyihin aluksiin kohdistuvat työvoimakustannukset on saatettu työmarkkinaosapuolten sopimalla tavalla sellaiselle tasolle, että ne huomioon ottaen valtion tuki mahdollistavat toiminnan kansainvälisessä liikenteessä.

2 Kauppa-alusluetteloon ensimmäistä kertaa merkittävät muut kuin matkustaja-alukset

Edellä kohdassa 1 tarkoitetut työvoimakustannussäästöt toteutetaan kauppa-alusluetteloon ensimmäistä kertaa merkittävien muiden kuin matkustaja-alusten osalta ulkomaanliikenteen kansi- ja konemiehistöä sekä taloushenkilökuntaa koskevan työehtosopimuksen (ulkomaanliikenteen sopimus) kohdassa 3.2 tarkoitetuilla aluskohtaisilla laivahenkilökunnan lukumäärää ja pätevyyttä koskevilla sopimuksilla sekä samassa kohdassa tarkoitetuilla takuupalkkasopimuksilla (aluskohtaiset sopimukset), jotka kaikki solmitaan Suomen Varustamot ry:n jäsenvarustamoiden ja Suomen Merimies-Unioni SMU ry:n välillä.

Säästöistä sovittaessa huomiota kiinnitetään ensisijaisesti seuraaviin kysymyksiin:

- palkkaehdot niihin liittyvine lisineen ja korvauksineen;
- palkkarakenne;
- työaikasäännökset mukaan lukien vuorottelujärjestelmä (1:1) ja ylityön korvaaminen;
- vuosilomasäännökset, mukaan lukien vuosilomapalkka; sekä
- merihenkilöstön määrä ja muut miehitykseen sekä laivaväkeen vaikuttavat kysymykset.

Elleivät työvoimakustannussäästöneuvottelut johda tulokseen, kummallakin osapuolella on oikeus irtisanoutua ulkomaanliikenteen sopimuksen määräyksistä kyseessä olevalla aluksella tehtävän työn osalta, jolloin ulkomaanliikenteen sopimuksen soveltaminen lakkaa kolmen (3) kuukauden kuluttua irtisanomisesta.

3 Kauppa-alusluetteloon merkittävät matkustaja-alukset

Osapuolet toteavat, että edellä kohdassa 1 tarkoitetut työmarkkinaosapuolten välillä sovittavaksi tarkoitetut työvoimakustannussäästöt on jo toteutettu 1.3.2001 voimaan tulleella ulkomaanliikenteen matkustaja-alussopimuksella.

4 Työvoimakustannussäästöjen uudelleen kohdentaminen

Mikäli lastialuksia koskevan aluskohtaisen sopimuksen osapuoli tai matkustaja-alussopimukseen sidottu esittää tämän puitesopimuksen tai ulkomaanliikenteen sopimuksen taikka aluskohtaisten sopimusten taikka matkustaja-alussopimuksen voimassa ollessa säästöjen uudelleen kohdentamista tai uudelleen mitoittamista, tästä on neuvoteltava noudattaen niitä periaatteita, jotka puitesopimuksen osapuolten välillä on erikseen sovittu ns. jatkuvan neuvottelumenettelyn osalta.

5 Suhde muihin työehtosopimuksiin

Sinä aikana, kun tämä puitesopimus on voimassa, siihen tai ulkomaanliikenteen sopimukseen tahi aluskohtaiseen sopimukseen taikka matkustaja-alussopimukseen osallinen tai muutoin sidottu työnantajaosapuoli ei saa tehdä muun työntekijäyhdistyksen kanssa ulkomaanliikenteen sopimuksen tai aluskohtaisten sopimusten taikka matkustaja-alussopimuksen soveltamisalalle työntekijän kannalta epäedullisempaa uutta työehtosopimusta kuin ulkomaanliikenteen sopimus ja siihen perustuvat aluskohtaiset sopimukset tai matkustaja-alussopimus. Mikäli yllä mainittu työnantajaosapuoli tekee edellä mainittujen sopimusten voimassa ollessa niiden soveltamisalalle työehtosopimuksen korkeammista palkantarkistuksista tai muista työntekijän kannalta edullisemmista eduista, ulkomaanliikenteen sopimusta ja matkustaja-alussopimusta täydennetään vastaavilta osin.

Mikäli työnantajaosapuoli olisi ennen tämän puitesopimuksen voimaantuloa ollut aikaisemmin sidottu ulkomaanliikenteen sopimuksen tai lastialuksia koskevan aluskohtaisen sopimuksen taikka matkustaja-alussopimuksen kanssa ristiriidassa olevaan työehtosopimukseen, noudatettavaksi tulee kuitenkin se työehtosopimus, joka on työntekijän kannalta edullisempi. Mikäli siitä, mikä työehtosopimus on edullisempi, syntyy erimielisyyttä, asia ratkaistaan tämän puitesopimuksen allekirjoittaneiden järjestöjen toimesta.

6 Voimassaolo

Tämä puitesopimus on voimassa ulkomaanliikenteen sopimuksen ja matkustaja-alussopimuksen osana kuten ulkomaanliikenteen sopimus ja matkustaja-alussopimus.

LUETTELO LIITESOPIMUKSISTA
(liitteet julkaistaan erillisenä vihkona)

LIITE 1 **PALKKATAULUKKO**

LIITE 2 **MIEHITYSTAULUKKO**

LIITE 3 **MÄÄRÄAIKAISET TYÖSOPIMUSSUHTEET**

LIITE 4 **MERENKULKUALAN ULKOMAANLIIKENTEEN SOPIMUS IRTISANOMISEN JA LOMAUTTAMISEN PERUSTEISTA**

LIITE 5 **OSA-AIKATYÖ (RAHTI)**

LIITE 6 **VUOROKAUTISEN JA VIIKOITTAISEN YLITYÖN LASKENTAESIMERKKI PIENTONNISTOALUKSILLA**

LIITE 7 **PUUTTUVAN MIEHEN PALKKA**

LIITE 8 **SOPIMUS TYÖSUOJELUSTA TYÖPAIKOILLA MERENKULUN ALALLA**

LIITE 9 **TYÖSUOJELUSOPIMUKSEN TARKOITTAMAN TYÖALATOIMIKUNNAN MALLI**

LIITE 10 **MERENKULKUALAN TERVEYDENHUOLTOSOPIMUS**

LIITE 10.1 **PÄIHTEETÖN TYÖPAIKKA**

LIITE 10.2 **ALKOHOLI- JA PÄIHDEAINEIDEN VÄÄRINKÄYTTÄJIÄ KOSKEVA HOITOONOHJAUSSOPIMUS**

LIITE 11 **ULKOMAANLIIKENTEEN LUOTTAMUSMIESSOPIMUS**

LIITE 11.1 **LUOTTAMUSMIESSOPIMUKSEN LIITE, MALLI PÄÄLUOTTAMUSMIESSOPIMUKSESTA**

LIITE 12 **KOULUTUSTOIMINTAA KOSKEVA SOPIMUS SOVELTAMISOHJEINEEN SEKÄ MERIALAN SOVELLUTUKSINEEN**

LIITE 12.1 **E-KOULUTUS**

LIITE 13 **TYÖLLISTYMISEN JA MUUTOSTURVAN TOIMINTAMALLI**

LIITE 14 **SODANVAARASOPIMUS**

LIITE 16 **TAKUUPALKKASOPIMUKSEN MALLI**

LIITE 17 **EPÄASIALLINEN KOHTELU TYÖPAIKALLA**

Matkustaja-alusten taloushenkilökunta

AMMATTINIMIKKEET	PALKKALUOKKA
Caferia-annostelija, nisse, tarjoilijaharjoittelija, Baarioppilas, myymälä- ja varastoapulainen	1
Kylmäkön-, keittiö- ja talousapulainen sekä siivooja	2
Hyttiemäntä/-siivooja [1] ja muonavarastonhoitaja	3
Ylisiivoja ja lastenhoitaja	4
II-kokki ja II-kylmäkkö	5
Tarjoilija, kioskimyyjä, pikamyymälä-, sauna- ja cafeteria-kassa, konferenssisihteeri ja ATK-harjoittelija	6
I-kokki ja I-kylmäkkö	7
Purserinapulainen, pikamyymälänhoitaja, varastonhoitaja, konferenssiemäntä/-isäntä, viinikassa, cafeterianesimies, emäntä, pääsiivoja, terveydenhoitaja, muusikko, pelinhoitaja, croupier ja ATK-konttoristi	8
Pääkylmäkkö	9
Hovimestari, baarimestari, konferenssipäällikkö, myymäläpäällikkö, ATK-hoitaja, ruokasalin kassanhoitaja ja risteilyemäntä/-isäntä	10
Purseri, intendentin apulainen, ravintolapäällikkö, hotelli-päällikkö, päähovimestari ja pääbaarimestari	11
Keittiömestari [2]	12
Stuertti ja keittiöpäällikkö	13
Intendentti - 2999 brt	14 a
3000 - 3999 brt	14 b
4000 -	14 c

1) Taulukkopalkkaan sisältyy palveluraha 20 vuodepaikasta vuorokaudessa
2) Milloin keittiömestari toimii keittiöpäällikkönä, maksetaan hänelle 13 palkkaluokan mukainen taulukkopalkka